

SC COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU SA

Str. Henri Coanda, nr. 2 – Bacau J4/789/27.09.2010/ CUI:RO 27429315 Capital social: 24.047.170 lei COD CAEN: 3600	Tel: 0372-401.301 ; 0234 208 801 Fax:0234-55.11.75 ; 0234 588 292 web: www.apabacau.ro e-mail: ragc_juridic@yahoo.com crabbacau@gmail.com Banca: BRD Bacau Cont: RO13BRDE040SV60027870400	 S.C. este Membru al Federatiei CSQ ISO 9001 · ISO 14001 ISO 45001 Sistem Integrat Certificat
---	---	--

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE al S.C. CRAB S.A.

HOTARAREA NR. 5

DIN 05.05.2023

Spre stiinta :

1. Membrii Consiliului de Administratie ;
2. AGA Ordinara

Consiliul de Administratie al S.C. COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU S.A., convocat pentru data de 05.05.2023 ora 11.00

In temeiul art. 141 din Legea nr. 31 / 1990, *privind societatile*, republicata, art. 14 alin. 11 pct. 19 din Actul Constitutiv al S.C. COMPANIEI REGIONALE DE APA BACAU S.A,

Legal constituit,

In unanimitate de voturi a membrilor prezenti,

HOTARASTE

Art. 1 – Se ia act si se avizeaza , Raportul anual al administratorilor societatii pe anul 2022 si implicit a realizarii Bugetului de Venituri si Cheltuieli,

a Programului de Investitii si Planului de Reparatii Curente si Capitale a societatii pe anul 2022 .

Art. 2 – Materialul va fi supus aprobarii Adunarii Generale Ordinare a Actionarilor , in conformitate cu prevederile art. 11 alin. 2 lit.d din Actul Constitutiv al societatii .

Art. 3 – De ducerea la indeplinire a prevederilor art. 2 va raspunde secretarul Consiliului de Administratie , care va inainta materialul spre aprobare la AGA Ordinara din 29.05.2023 .

**PRESEDINTE al CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE al S.C. COMPANIA
REGIONALA DE APA BACAU S.A.,**

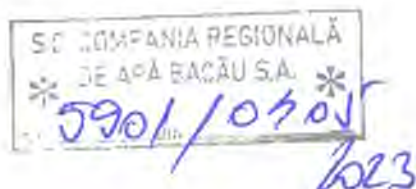
Turcu Ovidiu Leonard

SECRETAR,

Sef Serviciu Juridic,

Cons. Jr. Luca Monica – Elena

(1 ex. original)

RAPORT ANUAL AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE 2022

Data Raportului	31.12.2022
Denumirea societatii	Compania Regionala de Apa Bacau S.A.
Sediul social	Str. Henri Coanda nr. 2 , Bacau
Numar telefon	+40 372 40 13 01
Fax	+40 234 55 11 75
E-mail	manager@apabacau.ro
Cod unic de inregistrare	RO27429315
Numar inregistrare ORC	J04/789/2010
Capital subscris si varsat	24.047.170 lei

*Elaborat de Consiliul de
Administratie al S.C. Compania
Regionala de Apa Bacau S.A. in
conformitate cu OUG 109/2011,
aprobata prin Legea 111/2016*

Cuprins:

1. Baza legala Raport

2. Prezentarea generală a Companiei

3. Declaratie Financiara

4. Declaratie Nefinanciara

4.1. Componenta si activitatea Consiliului de Administratie

4.2. Executia contractelor de mandat ale administratorilor si directorilor executivi

4.3. Situația investițională

4.4. Aspecte comerciale

4.5. Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății

4.6. Prezentarea sintetica a impactului activitatii de baza asupra mediului inconjurator

4.7. Preocupari in domeniul securitatii si sanatatii in munca . Politici eficiente de gestiune a riscului

4.8. Managementul riscului financiar

4.9. Combaterea coruptiei

4.10. Respectarea drepturilor omului

1. Baza legala raport

Raportul Anual al Consiliului de Administratie al CRAB S.A a fost elaborat in conformitate cu:

- Art. 55 din Ordonanța de urgență nr. 109/2011 *privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*;
- Contractele de Mandat ale Administratorilor;
- Contractele de Mandat ale Directorului General , respectiv Directorului Economic;
- Planul de Administrare conform OUG nr.109/2011 *privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*,
- Actul Constitutiv al CRAB S.A..
- Legea 31/1990 *privind societățile* ;
- Legea nr. 51/2006 *a serviciilor comunitare de utilități publice*.
- Legea nr. 241/2006 *a serviciului de alimentare cu apă și de canalizare*;
- HG nr. 855/2008 – *aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice*.
- RS – Regulamentul serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat de autoritatea delegantă.
- ROF – Regulamentul de organizare și funcționare a operatorului, aprobat de autoritatea delegantă

2. Prezentarea generala a companiei

S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a fost înființată prin fuziunea dintre S.C. CAB S.A. si S.C. APA SERV S.A. , conform sentintei civile nr. 347/20.09.2010 a Tribunalului Bacau .

S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. este **operator licențiat** în sfera serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, prin ordinul nr. 57 din 24.01.2011 , prin care s-a aprobat eliberarea licentei clasa I Companiei Regionale de Apa Bacau pentru serviciul public de alimentare cu apa si canalizare . Prin Ordinul ANRSC nr. 486/19.10.2018 si nr. 572/17.12.2018 s-a aprobat modificarea licentei clasa I pentru serviciul public de alimentare cu apa si canalizare , valabila pana la data de 25.01.2021 . Prin Ordinul ANRSC nr. 08/11.01.2021 s-a aprobat eliberarea licentei clasa 1 pentru serviciul public de alimentare cu apa si canalizare , valabila pana la data de 26.01.2026.

Din punct de vedere al ariei geografice activitatea S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. se desfășoară pe raza județului Bacau cuprinzând următoarele sisteme: *alimentare cu apă; tratare apă; aducțiune, distribuție apă potabilă , colectare, epurare și evacuare ape uzate și meteorice*.

Alte activități prestate de S.C. Compania Regionala de Apa S.A. sunt:

- 7732- Activitati de inchiriere si leasing cu masini si echipamente pentru constructii ;

- 7712- Activitati de inchiriere si leasing cu autovehicule rutiere grele;
- 7711 –Activitati de inchiriere si leasing cu autoturisme si autovehicule rutiere usoare ;
- 7120- Activitati de testari si analize tehnice ;
- 7112-Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea ;
- 4941 - Transporturi rutiere de mărfuri ;
- 4399 – Alte lucrari speciale de constructii n.c.a.4521*;
- 4329 – Alte lucrari de instalatii pentru constructii ;
- 4322 –Lucrari de instalatii sanitare , de incalzire și de aer conditionat ;
- 4221-Lucrari de constructii a proiectelor utilitare pentru fluide ;
- 3700- Colectarea si epurarea apelor uzate ;
- 3600- Captarea, tratarea si distributia apei ;
- 3511 – Productia de energie electrica ;
- 3320 - Instalarea masinilor si echipamentelor industriale ;
- 3313 - Repararea echipamentelor electronice si optice ;
- 2651 - Fabricarea de instrumente si dispozitive pentru masura , verificare , control , navigatie.

S.C. Compania Regionala de Apa S.A. este inregistrata la Oficul Registrului Comertului Bacau sub nr. J04/789/2010 , avand cod de inregistrare fiscal RO 27429315.

3. Declaratie Financiara

Activitatile financiare si cele de analiza economica sunt activitatile de baza prin intermediul carora sunt stabilite politica si strategia organizatiei in domeniul economico-financiar. In cadrul SC Compania Regionala de Apa Bacau SA, activitatea financiara si de analiza economica asigura mecanismele necesare pentru intocmirea bugetului de venituri si cheltuieli atat la nivelul societatii, cat si la nivelul fiecarui centru de cost. Simultan, prin procesele specific activitatii financiare si de analiza economica sunt controlate fluxurile financiare principale de incasari si plati desfasurate la nivelul Societatii si este realizata o analiza financiara asupra situatiei economice a acesteia, pe baza indicatorilor de lichiditate, solvabilitate si a indicatorilor de patrimoniu.

Conceptul de performanță financiară

Poziția financiară a întreprinderii reprezintă totalitatea activelor și capitalurilor asupra cărora actionarii întreprinderilor își exercită controlul. Principalii factori ai poziției financiare sunt:

- activele întreprinderii;
- structura financiară;
- lichiditatea și solvabilitatea întreprinderii;
- flexibilitatea și adaptabilitatea la schimbările mediului economic.

Poziția financiară în sine nu poate rezolva problemele întreprinderii, deoarece rezultatele sau performanța se obține din utilizarea capitalurilor și patrimoniului existent.

Performanțele întreprinderii se pot aprecia pe baza unor indicatori, cum ar fi:

- ratele de rentabilitate;
- marja profitului;
- rata profitului;
- volumul absolut al cifrei de afaceri și a profitului.

De reținut este faptul că, orice decizie economică pornește de la **poziția financiară** a întreprinderii și își propune realizarea unui anumit nivel de performanță.

Ca documente financiare pentru analiza poziției și a performanțelor întreprinderii se utilizează documentele sintetice, care sunt:

- bilanțul contabil;
- contul de profit și pierdere;
- notele explicative.

Desfasurarea **activității unei întreprinderi**, în condiții de eficiență prin respectarea cadrului legislativ (economic, financiar, fiscal), presupune existența și imbinarea factorilor de producție, respectiv mijloace materiale și umane, resurse care se regăsesc sub denumirea generică de **capital fizic și uman**.

Funcționarea financiară a întreprinderii constă în următoarele:

- elaborarea bugetelor de trezorerie;
- urmărirea continuă a realizării obiectivelor;
- evaluarea viitoarelor investiții;
- fundamentarea financiară a politicii comerciale și de prețuri.

Printre obiectivele funcțiunii financiare ale întreprinderii menționăm : maximizarea profitului.

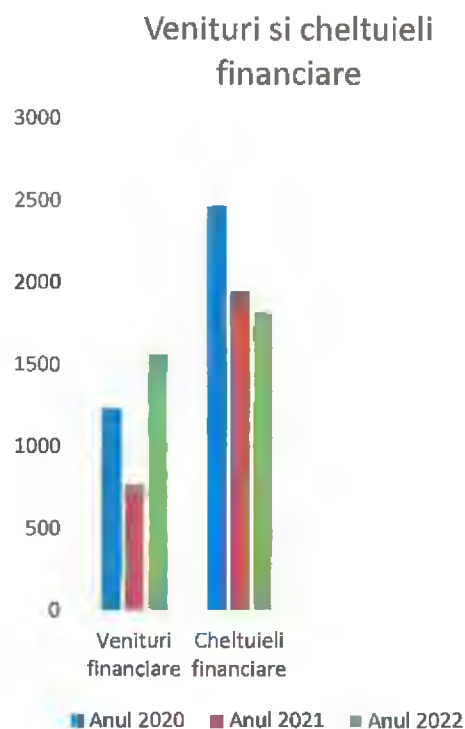
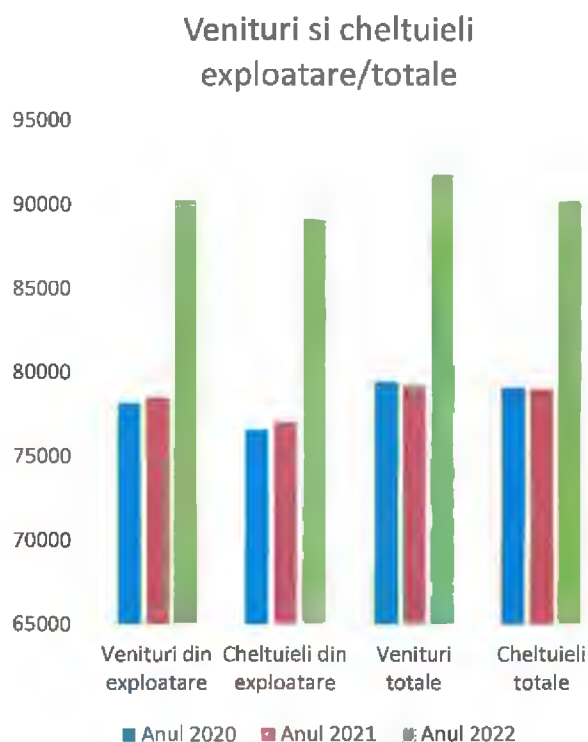
Funcțiunea financiară a întreprinderii reprezintă o componentă esențială a conducerii, ceea ce determină ca o mare parte a atribuțiilor acestei funcții să fie îndeplinite de către organul de conducere, iar o parte din activități sunt atribuite, prin delegare de competență, structurilor subordonate. Referirea la organizarea acestei funcții are în vedere, pe de o parte, structura organizatorică a întreprinderii, iar pe de altă parte structura operațiilor care se desfășoară pentru realizarea sa.

Diagnosticul economico-financiar

Situațiile financiare ale societății sunt aprobate de Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor și întocmite în conformitate cu legislația în vigoare.

Analiza comparativă a principalilor indicatori în intervalul 2020-2022 este următoarea:

Nr. crt.	Indicator	UM	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
1.	Venituri totale	mii lei	79.404	79.240	91.855
2.	Cheltuieli totale	mii lei	79.088	79.010	90.959
3.	Venituri din exploatare	mii lei	78.173	78.475	90.293
4.	Cheltuieli din exploatare	mii lei	76.621	77.058	89.131
5.	Venituri financiare	mii lei	1.230	765	1.562
6.	Cheltuieli financiare	mii lei	2.467	1.952	1.828
7.	Rezultat brut	mii lei	315	229	895

Nivelul realizat al principalilor indicatori economici arata ca sistemul se afla in concordantele eficientei economice, departe de zona amenintatoare a pierderilor financiare, astfel ca:

- Veniturile totale , fata de anii 2020, 2021 au crescut cu peste 15 procente.
- Veniturile din exploatare au fost de asemenea mai mari cu peste 15 procente fata de anii 2020, 2021.
- Profitul brut a avut o crestere de 391,27 % fata de anul 2021, in principal datorita cresterii veniturilor din productia vanduta, respectiv a majorarii tarifelor incepand cu data de 01.01.2022.

- mii lei -

Evolutia profitului brut 2020-2022

Structura cifrei de afaceri la nivel de societate in perioada 2020- 2022 se prezinta astfel:

Nr. crt.	Denumire element	UM	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
1.	Venituri productia de apa	mii lei	46.448	45.324	50.661
2.	Venituri productia de canal	mii lei	27.580	28.612	34.062
3.	Alte venituri	mii lei	1.017	1.264	2.186

Structura cifrei de afaceri anul 2022

Cele mai importante elemente de cost in perioada 2020-2022 se prezinta astfel:

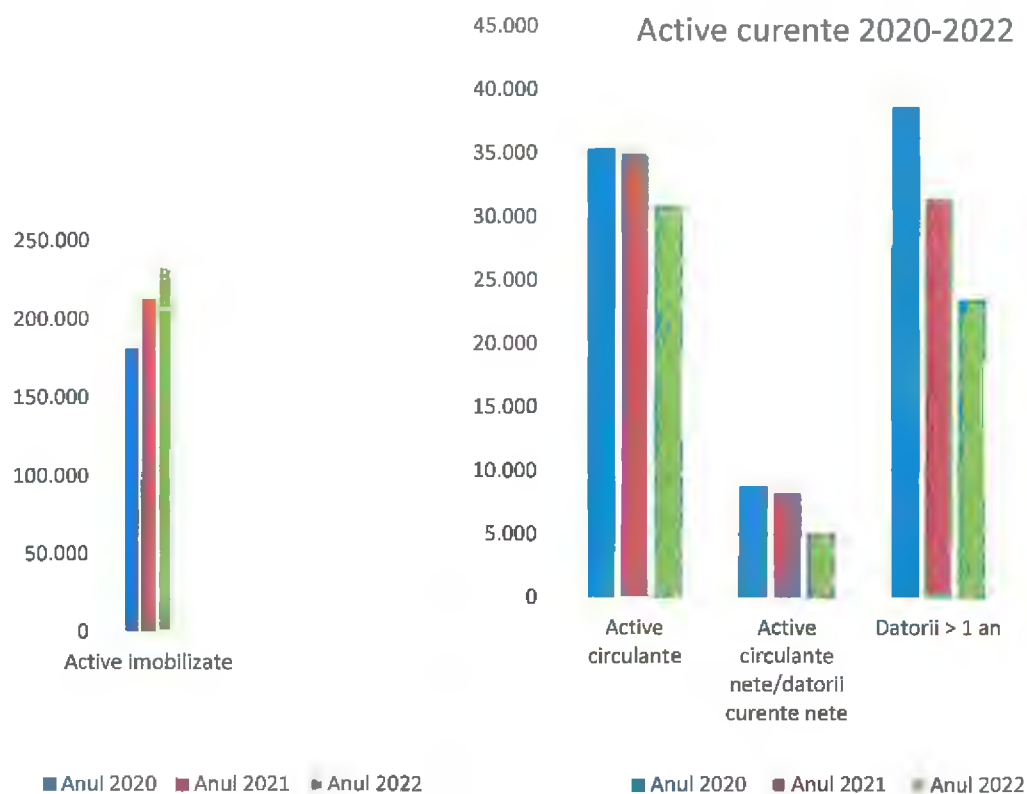
Nr. crt.	Denumire element	UM	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
1.	Cheltuieli cu personalul	mii lei	44.540	43.124	45.360
2.	Cheltuieli indemnizatii conducere si consiliul de administratie	mii lei	677	619	687
3.	Cheltuieli cu energia si apa	mii lei	9.827	10.859	18.232
4.	Cheltuieli cu intretinerea si reparatiile	mii lei	510	521	446
5.	Cheltuieli cu tertii	mii lei	6.972	7.547	8.512
6.	Alte cheltuieli	mii lei	16.562	16.340	17.722

Structura elementelor de cost anul 2022

Situatia activelor in intervalul 2020 - 2022 se prezinta astfel:

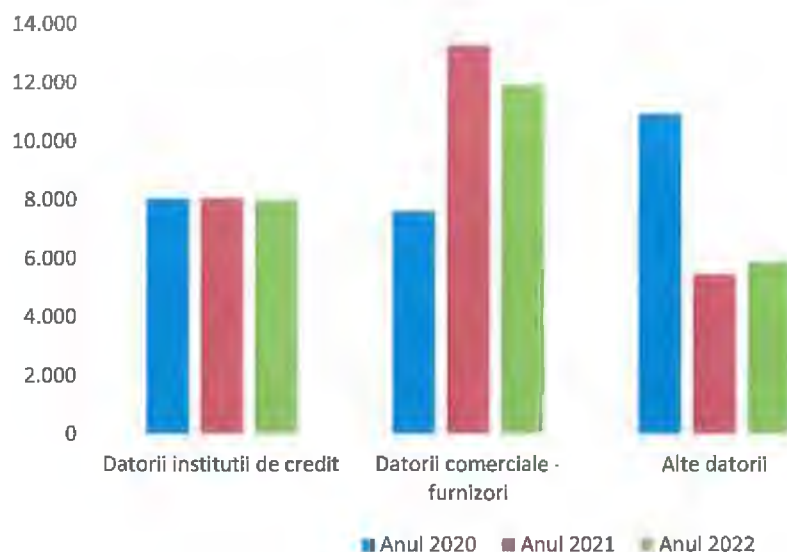
Nr. crt.	Denumire element	UM	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
1.	Active imobilizate	mii lei	181.368	213.208	233.269
2.	Active circulante	mii lei	35.355	35.002	30.789
3.	Active circulante nete/datorii curente nete	mii lei	8.743	8.234	5.021
4.	Datorii cu termen de plata mai mare de 1 an (credit BERD, alte datorii)	mii lei	38.610	31.381	23.428

Situatia pasivelor curente in intervalul 2020-2022 se prezinta astfel:

Nr. crt.	Denumire element	UM	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
1.	Sume datorate institutiilor de credit	mii lei	8.055	8.084	8.010
2.	Datorii comerciale-furnizori	mii lei	7.647	13.283	11.926
3.	Alte datorii (datorii fiscal, salarii, asigurari sociale)	mii lei	10.956	5.476	5.888

Pasive curente 2020-2022

Referitor la Planul de Reparatii Curente si capitale pentru anul 2022 :

Pentru SC CRAB SA, in cursul anului 2022, s-au prevazut in cadrul Planului de Reparatii Curente si Capitale, lucrari de reparatii in valoare de **1.214.400 lei**.

In cadrul planului de reparatii curente si capitale s-au realizat:

- lucrari de eliminare a pierderilor de apa potabila ;
- refacerea suprafetelor carosabile si necarosabile, in urma interventiilor la retelele de apa si canalizare;
- ridicari la cota a caminelor de apa, canalizare si apometre, atat in suprafetele carosabile cat si necarosabile ;
- lucrari de intretinere, reparatii si mentenanta pentru mijloacele fixe din dotarea societatii;
- diverse reparatii la cladirile administrative;
- lucrari de reparatii si intretinere la parcul auto din dotare.

Suma reparatiilor efectuate in cursul anului 2022 pentru SC CRAB SA este de **954.633 lei**, conform evidentelor contabile transmise de Serviciul Contabilitate.

Realizarile programului de investitii pentru 2022 cu finantare din surse proprii:

In anul 2022 au fost realizate din surse proprii investitii in valoare de **1 219 669,07 lei** , reprezentand **64,76 %** din valoarea aprobata a PISP 2022, respectiv 1.883.512,00 lei.

PISP 2022 este structurat pe urmatoarele capitole:

Capitolul A - Obiective in continuare (POIM fazare)

Pana la data de 30.12.2022 a fost realizata o valoare de **7 512,00 lei** din total capitol de **15 000,00 lei**. La acest capitol este inclusa contributia proprie a Operatorului pentru finalizarea Proiectului CL7.

Capitolul B - Obiective în continuare POIM, cuprinde cheltuielile aferente "Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău 2014-2020". Valoarea realizată până la data de 30.12.2022 aferentă acestui capitol este de 496 743,00 lei din total capitol de 634 000,00 lei.

Capitolul C - Intreținere, înlocuire active - cuprinde investițiile în întreaga infrastructură operată: rețele de alimentare cu apă și canalizare, rezervoare de înmagazinare, stații de tratare și epurare. La acest capitol la data de 30.12.2022 valoarea realizată era de 395 139,09 lei din total capitol de 875 040,00 lei.

Capitolul D - Dotări - valoare realizată până la 30.12.2022 era de 320 274,98 lei din total capitol de 359 472,00 lei.

În acest capitol au fost cuprinse dotări de genul:

- Autoturisme și autovehicule în leasing (7 bucati VW Transporter și 5 bucati Dacia Doker) decontat în perioada ianuarie - decembrie 2022 = 227 692,66 lei

- Calculatoare și licențe = 42.969,48 lei, etc.

Încadrarea în Bugetul de Venituri și Cheltuieli la sfârșitul anului 2022 este următoarea :

Capitolul VENITURI

Veniturile totale prognozate au fost realizate în proporție de **95,38%**, cu **4.446 mii lei** mai puțin decât veniturile bugetate,

Detaliat, pe tipuri de venit, modul de realizare este următorul :

1. Veniturile din exploatare s-au realizat în proporție de **94,57%**, mai puțin cu **5.189 mii lei** față de veniturile estimate și se datorează nerealizării majorității elementelor de venit din această categorie.

Veniturile din serviciile prestate au fost realizate în procent de **94,14%** cu **5.270 mii lei** mai puțin decât veniturile estimate, influențate de avaria majoră din luna februarie și nepreluarea sistemelor Nicolae Balcescu și Palanca (estimat 1.086 mii lei).

La categoria **Alte venituri** (vidanjari, monitorizari, analize, penalități, etc) a fost depășit nivelul programat cu **746 mii lei**.

Veniturile din **imobilizări și subvenții pentru investiții** au fost realizate cu **665 mii lei** mai puțin decât nivelul prognozat.

2. Veniturile financiare s-au realizat în procent de **190,72%**, mai mult cu **743 mii lei** față de veniturile bugetate și se datorează:

- depășirii cu **738 mii lei** a nivelului prognozat pentru **veniturile din diferențele de curs**, determinate de cursul valutar, precum și a **veniturilor din dobânzi** ;

- depășirii cu **5 mii lei** a veniturilor obținute din **vanzarea certificatelor verzi**.

Capitolul CHELTUIELI

Cheltuielile totale prognozate au fost realizate în proporție de **80,01%** cu **22.723 mii lei** mai puțin față de cheltuielile prognozate pentru această perioadă.

Detaliat, pe principalele tipuri de cheltuieli, gradul de realizare este următorul :

1. Cheltuielile de exploatare s-au realizat în procent de **80,37%**, cu **21.770 mii lei** mai puțin, astfel:

A. Cheltuielile cu bunuri si servicii - s-au realizat in procent de **68,32%**, cu **15.976 mii lei** mai putin decat cheltuielile bugetate;

- s-au inregistrat economii pe toate elementele de cheltuiala din aceasta categorie, astfel:

A 1. Cheltuieli privind stocurile – s-au realizat in proportie de **60,97%**, mai putin cu **15.235 mii lei**, inregistrandu-se economii pe toate elementele de cheltuiala.

Economia majora din aceasta categorie de cheltuieli, in valoare de **12.381 mii lei**, s-a inregistrat la pozitia **cheltuieli privind energia si apa** si s-a datorat prevederilor legale care au plafonat, in anul 2022, preturile la energie electrica si gaze.

A 2. Cheltuieli privind serviciile executate de terti - s-au realizat in proportie de **72,57%**, mai putin cu **288 mii lei**, inregistrandu-se economii pe toate elementele de cheltuiala;

A 3 . Cheltuieli cu alte servicii executate de terti - s-au realizat in proportie de **95,62%**, cu **453 mii lei** mai putin decat cheltuielile aprobate.

In aceasta categorie de cheltuieli s-au inregistrat economii pe toate elementele de cheltuiala;

B. Cheltuielile cu impozite si taxe – s-au realizat in procent de **83,68%**, cu **619 mii lei** mai putin decat cele estimate;

- s-au inregistrat economii pe majoritatea elementelor de cheltuiala din aceasta categorie;
- depasire cu **83 mii lei** s-a inregistrat pe pozitia **cheltuieli cu redeventa**, ca urmare a faptului ca valoarea incasarilor facturilor a fost mai mare decat cea estimata. Conform Contractului de delegare, redeventa se determina prin aplicarea procentului de **1,5%** din valoarea totala a facturilor incasate pentru furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apa si de canalizare.

C. Cheltuielile cu personalul – s-au realizat in procent de **91,08%**, cu **4.511 mii lei** mai putin decat cheltuielile de personal bugetate;

- s-au inregistrat economii pe majoritatea elementelor de cheltuiala din aceasta categorie;

D. Alte cheltuieli de exploatare – aceasta categorie e realizata in proportie de **89,17%**, mai putin cu **663 mii lei**.

- s-au inregistrat economii de **28 mii lei** pe pozitia **cheltuielile cu majorari si penalitati**;
- **845 mii lei** economie s-au inregistrat pe pozitia **cheltuieli cu amortizarea**;
- nivelul **provizioanelor constituite** a depasit nivelul prognozat cu **445 mii lei**.
- **veniturile** obtinute din anulara provizioanelor, au fost depasite cu **235 mii lei**.

2.Cheltuielile financiare au fost realizate in proportie de **65,73%**, cu **953 mii lei** mai putin decat nivelul prognozat.

Din analiza rezultatelor inregistrate se observa ca s-au inregistrat economii pe majoritatea categoriilor de cheltuiala.

Nivelul cheltuielilor realizate (80,01%) nu a depasit nivelul realizat al veniturilor (95,38%).

Modul in care veniturile si cheltuielile s-au realizat in aceasta perioada au determinat ca la data de **31.12.2022**, compania sa inregistreze un rezultat brut de **896 mii lei**. La calculul impozitului pe profit s-a avut in vedere recuperarea pierderii fiscale din anul 2021, astfel incat compania nu datoreaza impozit pe profit pe anul 2022 .

In Bugetul de Venituri si Cheltuieli pe anul 2022, compania a estimat pentru anul 2022 o pierdere de **17.381 mii lei**.

4. Declarație Nefinanciară

4.1. Componenta și activitatea consiliului de administrație

Consiliul de administrație al S.C. Compania Regională de Apă Bacău S.A. s-a constituit în structura actuală, în luna 08.2019, conform Hotărârii AGA nr. 1 din 23.08.2019 și nr. 1 din 23.01.2020, cu respectarea principiilor OUG nr.109/2011 privind guvernarea corporativă, în baza unei selecții prealabile efectuate de o comisie formată din specialiști independenți în recrutarea resurselor umane.

Consiliul de administrație a fost numit în următoarea componență, pentru un mandat de 4 ani, respectiv de la data de 23.08.2019 până la 23.08.2023 :

1. Turcu Ovidiu Leonard – administrator neexecutiv, ales și președinte al Consiliului de Administrație, conform Hotărârii nr. 1/13.09.2019 a Consiliului de Administrație ;
2. Chiper Nina – administrator executiv;
3. Popovici Luminița – administrator neexecutiv ;
4. Pavel Florin - administrator neexecutiv ;
5. Zaharia Nicolae - administrator neexecutiv .

În vederea executării mandatului, administratorii, au întocmit și prezentat Planul de Administrare, format din Componenta de administrare și Componenta de management .

Acesta a fost transmis autorității publice tutelare, respectiv Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Bacău, în vederea negocierii și aprobării indicatorilor financiari și nefinanciari .

Planul de Administrare a fost aprobat prin HAGA O nr. 1 din 29.06.2021 .

Activitatea Consiliului de administrație s-a desfășurat în conformitate cu prevederile:

- Legii societăților nr. 31/1990 cu modificările și completările ulterioare;
Actului Constitutiv al S.C. Compania Regională de Apă Bacău S.A.;
- Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului de administrație al S.C. Compania Regională de Apă Bacău S.A.;
- O.G. nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară;
- O.U.G. nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă, actualizată .

La nivelul anului 2022 Consiliul de administrație s-a întrunit lunar în cadrul sedintelor ordinare.

Prezența administratorilor la sedințele lunare a fost de 100%, cazurile speciale fiind soluționate prin mandate de împuternicire și reprezentare acordate altor membri ai consiliului.

La sedintele Consiliului de administratie au participat, in calitate de invitati din partea societatii, urmatoarele persoane:

1. Gherasim Gabriela Luiza – director economic ;
2. Popescu Eduard – director tehnic CRAB ;
3. Popa Raluca – director dezvoltare programe ;
4. Sefi Servicii/Compartimente , dupa caz ;
5. Braescu Fanica – presedinte SLI, dupa caz, diversi membri SLI ;
6. persoana responsabila cu controlul financiar de gestiune, dupa caz ;
7. auditor intern , dupa caz .

Fixarea datei sedintelor s-a efectuat dupa consultarea si stabilirea de comun acord cu fiecare administrator in parte, iar mapa continand ordinea de zi propusa si materialele aferente a fost transmisa pe e-mail cu cel putin doua zile inainte de data fixata pentru sedinta .

In primul semestru 01-06.2022 , Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a emis un numar de 41 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

- Aprobarea Planului de Reparatii Curente si Capitale pe anul 2022;
- Avizarea Planului de Investitii din surse proprii pe anul 2022;
- Avizarea Bugetului de Venituri si Cheltuieli pe anul 2022 ;
- Avizarea redistribuirii profitului realizat in exercitiul financiar 2021;
- Avizarea Situatiilor Financiare ale societatii incheiate la data de 31.12.2021 ;
- Prezentarea Raportului anual al administratorilor si a realizarii BVC-ului , Programului de Investitii si Planului de Reparatii Curente si Capitale pe anul 2021 ;
- Avizarea Planului Financiar pentru perioada 2022-2026 ;
- Aprobarea Raportului anual al Directorului Economic ;
- Aprobarea Raportului anual al Directorului General ;
- Aprobarea constituirii de ajustari pentru deprecierea creantelor la persoane fizice si juridice;
- Aprobarea constituirii de provizioane ;
- Aprobarea casarii unor obiecte de inventar si mijloace fixe de natura domeniului privat si avizarea casarii unor mijloace fixe de natura domeniului public ;
- Aprobarea trecerii pe costuri a unor debite ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de nominalizare si remunerare din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2021 ;
- Aprobarea Raportului Comitetului de audit din cadrul Consiliului de Administratie aferent anului 2021 ;
- Aprobarea rectificarii Planului/Programului de Investitii Surse Proprii 2022

Informari cu privire la negocierea CCM/unitate ;

Discutii privind datoriile acumulate de catre Asociatiile de Proprietari

In al doilea semestru , in perioada 01.07-31.12.2022, Consiliul de administratie al S.C. Compania Regionala de Apa Bacau S.A. a emis un numar de 44 decizii, dintre cele mai importante referindu-se la:

Aprobarea valorificarii prin licitatie a deseului rezultat din casarea unor bunuri ;

Aprobarea cererilor de resalonare a datoriilor acumulate de catre asociatiile de proprietari ;

Avizarea efectuarii unor cheltuieli mai mari de 1/12 pentru anumite produse si servicii care trebuiesc asigurate pentru anul 2021;

Aprobarea trecerii de costuri a unor debite ;

Aprobarea scoaterii din functiune si casarii unor obiecte de inventar , mijloace fixe si echipamente de protectie;

Aprobarea majorarii valorii tichetului de masa ;

Aprobarea Planului anual si multianual de audit intern ;

Aprobarea rectificarii Programului de Investitii ;

S-a luat act de situatia juridica a unor dosare de judecata ;

S-a luat act de Situatie economica a societatii in raport de modul de realizare a BVC-lui;

Revendicari ale SLI CRAB ;

Demararea procedurii de selectie pentru pozitia de Director General CRAB ;

Numirea Directorului General provizoriu ;

Aprobarea prelungirii liniei de credit de tip Over-draft ;

Mandatarea Comisiei constituita la nivelul societatii de negociere a CCM/unitate .

4.2 Executia contractelor de mandat ale administratorilor si directorilor executivi .

Obiectivele și criteriile de performanță ale membrilor consiliului de administratie au fost stabilite in Planul de Administrare, care include strategia de administrare pe durata mandatului, pentru atingerea obiectivelor și criteriilor de performanță, de către Adunarea Generală a Acționarilor în termenul prevăzut de art. 30 din OUG 109/2012.

Acestea se prezinta astfel , la data de **31.12.2022**:

INDICATORI FINANCIARI :

1.Eficienta economica – Consum specific de energie electrica

Categorie	indicator	U.M	2020	2021	2022	Realizat	Formula de calcul	Valoarea tinta	Pondere %	Obiectiv strategie
Financiari									20	
Eficienta economica	Consumul specific de energie electrica pe unitate de apa produsa si distribuita	KWh/ mc	0,278	0,259	0,272	2,15 % fata de 2% asumat	Consum de energie electrica aferent proceselor de captare, transport apa bruta, tratare apa/cantitatea de apa potabile produsa si distribuita	Reducerea cu 4% in cei 4 ani de mandate (1%pe an)	2%	1.a
	Consum specific de energie electrica pe unitate de apa uzata si meteorica epurata	KWh/ mc	0,335	0,322	0,310	7,49% fata de 2% asumat	Consum de energie electrica aferent procesului de colectare, transport si epurare a apelor uzate si meteorice/cantitatea de apa uzata si meteorica epurata	Reducerea cu 4% in cei 4 ani de mandate (1%pe an)	2%	1.a

Nota: - Realizatul anul 2022 s-a raportat la anul de referinta 2020.

- Indicatori indepliniti (cu mult peste valoarea asumata)

2. Indicator: Cresterea Volumului de apa potabila facturat avand ca an de referinta 2019

Volumul de apa facturat in Semestrul I 2022 a fost de 6,247,489.23 mc fata de volumul de apa estimat in Semestrul I 2022 (BVC): - 6,728,760.00 mc (din care 160,200.00 mc reprezinta cantitatea de apa estimata a fi facturata catre sistemele Nicolae Balcescu si Palanca, dar aceste sisteme nu au fost inca preluate)

Volumul de apa facturat in Semestrul II 2022 a fost de 6.503.700,19 mc fata de volumul de apa estimat in Semestrul II 2022 (BVC): - 6.975.717,00 mc (din care 160,200.00 mc reprezinta cantitatea de apa estimata a fi facturata catre sistemele Nicolae Balcescu si Palanca, dar aceste sisteme nu au fost inca preluate)

Total mc apa facturata in anul 2022: 12.751.189,42

3. Indicator : Diminuarea pierderilor de apa din retea prin programul de inlocuire a contorilor

REDUCEREA PIERDERILOR DE APA	Estimat la 2022	Realizat la 2022	Procent de realizare
1.1 Diminuarea pierderilor de apa din retea prin implementarea unui program de inlocuire de contoare si instalarea de contoare inteligente in vederea citirii la distanta	777	777	100%

4. Indicator: Ponderea cheltuielilor cu apa care nu aduce venituri in cifra de afaceri NRW:

Total apa bruta si tratata platita – Total apa facturata/ Total apa bruta si tratata platita x 100 = 62,03 %

Total apa bruta si tratata platita pentru perioada ianuarie - decembrie 2022:

33.718.525 MC - valoare = 2.025.421.09 lei + TVA 19%

Total apa facturata pentru perioada ianuarie - decembrie 2022:

12.751.184,40 MC – valoare = 50.661.325,41 lei + TVA 9 %

(apa facturata cuprinde Apa rece facturata abonatilor, Apa Rece pentru preparare Apa Calda si Apa potabila produsa si transportata, livrata din retelele de transport, respectiv livrata in alt sistem in vederea redistribuirii pentru intreaga arie de operare).

Din datele anterioare se poate concluziona ca apa care nu aduce venituri este de 37,97%.

5. Indicator : Productivitatea muncii

AN 2022 – realizat = 142

Avand in vedere faptul ca inicatorul asumat pentru anul 2022, prin Contractul de mandate este de 125, se constata indeplinirea acestuia in procent de 136 %.

6. Indicator : Plata tuturor datoriilor catre bugetul de stat – realizat 100%

7. Indicator : Plata tuturor datoriilor catre bugetele locale - realizat 100%

8. Indicator :Rambursarea ratelor si dobanzilor aferente contractelor de cofinantare pentru proiectele de investitii - realizat 100%

INDICATORI NEFINANCIARI :

1.Indicator : Gradul de conformare a calitatii apei potabile

Calitatea apei potabile:

Furnizarea apei potabile pe intreaga arie de operare.

Pe parcursul anului 2022, Compania a furnizat consumatorilor sai apa la parametri calitativi prevazuti de normativele in vigoare. Acest lucru este sustinut si de buletinele de analiza pe care Directia de Sanatate Publica le-a realizat in baza contractului incheiat cu SC CRAB SA.

Astfel, pentru anul 2022, indicatorul “furnizarea apei potabile pe intreaga arie de operare” a fost realizat in proportie de 100%.

4. Calitatea apei potabile si a apei uzate	Procent pondere	Valoare tinta 2022	Realizat 2022	Grad de realizare indicator 2022
4.1 Gradul de conformare a calitatii apei potabile	6%	96,5%	100%	100%

2.Indicator : Reducerea duratei de interventie in retelele de distributie apa si de canalizare , de la depistarea/sesizarea defectiunii pana la remedierea acesteia(ore) .

Viteza si calitatea reparatiilor, indicator compus la randul sau din:

Reducerea duratei de remediere a avariilor in retele (ore)

La nivelul Companiei, in anul 2022 au fost inregistrate un numar de 1721 de evenimente (deranjamente, defectiuni curente, incidente si avarii) in arealul deservit, din care 323 doar in municipiul Bacau.

Centralizatorul cu numarul de evenimente(deranjamente, defectiuni curente, incidente si avarii) inregistrate pe retelele de distributie apa, administrate de SC CRAB SA se regaseste detaliat mai jos:

Tabelul nr.1 – Centralizator numar de evenimente(deranjamente, defectiuni curente, incidente si avarii) inregistrate pe retelele de distributie apa administrate de SC CRAB SA.

Nr. Crt	SISTEMUL DE ALIMENTARE CU APA	ANUL 2022												
		Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	TOTAL
1	Mun. Bacau	17	26	34	31	39	24	24	36	23	25	26	18	323
2	Mărgineni	6	7	7	6	8	4	4	8	8	10	6	7	81
3	Hemeiș (sat Fântânele)	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4
4	Săucești	3	3	3	3	6	8	8	8	7	5	2	4	60
5	Cleja Somușca	4	3	4	2	0	0	0	0	0	1	2	2	18
6	Cleja – Valea Mica	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	2	2	7
7	Faraoani	1	1	1	1	7	12	12	7	10	11	8	8	79
8	Filipești	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	1	7
9	Prăjești	2	2	2	2	3	2	2	3	3	1	0	1	23
10	Tătăraști	1	1	2	1	1	1	1	0	1	0	1	0	10
11	Traian	0	0	0	0	2	1	1	2	1	1	2	3	13
12	Tamași	2	2	2	2	2	2	8	2	2	2	2	1	29
13	Letea Veche	2	2	2	2	1	0	1	1	0	0	2	1	14
14	Momești	21	25	28	31	39	34	34	43	31	25	16	11	338
15	Ardeoani	4	4	1	3	8	5	4	3	2	2	6	3	45
16	Măgurești	5	4	4	6	5	5	6	6	10	4	4	5	64
17	Valea - Arinilor	5	5	2	6	4	2	2	3	3	4	3	1	40
18	Poduri	8	6	1	1	8	5	11	11	7	8	7	4	77
19	Târgu Ocna	6	10	7	8	8	14	19	16	19	14	5	4	130
20	Cașin	0	0	0	2	0	1	3	0	0	0	0	0	6
21	Coțofănești	0	0	1	0	1	0	1	3	0	0	0	0	6
22	Doftana	2	1	4	1	4	2	4	4	9	2	2	3	38
23	Ștefan cel Mare	0	2	2	0	1	1	5	8	7	0	2	0	28
24	Buhuși	5	5	5	7	2	8	5	7	6	6	8	6	70
25	Oraș Dărmănești	10	15	7	18	12	20	20	39	22	19	20	9	211
TOTAL GENERAL		106	127	121	137	161	151	175	210	171	140	128	94	1721

Din analiza situatiei prezentate in Tabelul nr.1, rezulta un total de 1721 evenimente, pentru solutionarea carora au fost necesare, insumat, conform evidentelor existente la nivelul sectiilor, un total de 60.235 ore, ceea ce

rezulta o medie de aproximativ 35 ore/avarie, fata de media de 57 ore estimata pentru anul 2022. Prin urmare se poate observa, nu doar realizarea indicatorului propus, ci si o imbunatatire cu 38,59% a acestuia ($100 \times 22 / 57 = 38,59\%$).

Viteza si calitatea reparatiilor	Procent pondere	Valoarea tinata 2022	Realizat in anul 2022	Grad de realizare indicator in anul 2022
Reducerea duratei de interventie in retelele de distributie apa si de canalizare, de la depistarea/sesizarea defectiunii pana la remedierea acesteia (ore)	4%	57 ore	35 ore	138,59%

3. Indicator: Reducerea duratei de raspuns in vederea solutionarii cererilor clientilor

In anul 2022, Compania a inregistrat la un numar de 3392 cereri pentru aviz de amplasament, de principiu, bransare apa, racordare la canalizare, trasari de retele, parametri retea apa (debit, presiune) si vidanjari , transmise de catre consumatori, cu o durata medie de raspuns de 12 zile/cerere. Precizam ca in cazul sesizarilor primite la dispeceratele unitatii, intervalul de solutionare s-a incadrat intre 4 si 48 de ore, functie de complexitate.

In anul 2022, indicatorul a fost indeplinit.

3. Viteza si calitatea reparatiilor	Procent pondere	Valoare tinta 2022	Realizat in anul 2022	Grad de realizare indicator 2022
3.2 Reducerea duratei de raspuns in vederea solutionarii cererilor clientilor (zile)	2%	12 zile	12 zile	100 %

4.Indicator:Identificarea necesitatilor si stabilirea unui program de pregatire si dezvoltare a angajatilor:

Pentru anul 2022 a fost intocmit Planul de pregatire profesionala a personalului din cadrul S.C. C.R.A.B. S.A., in baza necesarului de formare profesionala identificat la nivelul societatii.

Angajatorul si-a indeplinit astfel obligatia prevazuta de legislatia muncii, de a asigura participarea salariatilor la programe de pregatire profesionala in scopul actualizarii si perfectionarii deprinderilor si cunostintelor detinute de catre acestia, care sunt necesare desfasurarii activitatii profesionale in cadrul societatii.

Astfel, un numar de 57 de salariati din cadrul S.C. C.R.A.B. S.A. au efectuat cursuri de formare profesionala in cursul anului 2022, imbunatatindu-si cunostintele necesare dezvoltarii carierei profesionale in cadrul societatii.

In anul 2022, din suma alocata de 40 mii lei pentru formarea profesionala a angajatilor, a fost cheltuita suma de 24 mii lei.

SERVICII PUBLICE:

Indicator: Cresterea numarului de bransamente/racorduri la reseaua de apa si canalizare de la an la an, avand perioada de referinta anul 2018

Fata de procentul propus, in anul 2022 s-a realizat o crestere a numarului de bransamente cu 13,22 % si respectiv o crestere a numarului de racorduri cu 18,54 % fata de anul de referinta 2018.

Daca in anul 2018 se inregistra un numar de 53.263 bransamente, din care:

- 50.004 pentru populatie;
- 2.755 agenti economici;
- 504 institutii publice.

Daca in anul 2019 se inregistra un numar de 54.494 bransamente, din care:

- 51.235 populatie;
- 2.750 agenti economici;
- 509 institutii publice.

In anul 2020 am reusit realizarea unui numar de 57.436 bransamente, din care:

- 54.105 populatie;
- 2.802 agenti economici;
- 529 institutii publice.

In anul 2021 am reusit realizarea unui numar de 58.966 bransamente, din care:

- 55.561 populatie;
- 2.876 agenti economici;
- 529 institutii publice.

In anul 2022 am reusit realizarea unui numar de 60.303 bransamente, din care:

- 56.856 populatie;

- 2.918 agenti economici;
- 529 institutii publice.

Astfel, se poate observa o crestere cu 7.040 bransamente, reprezentand un plus procentual de 13,22%, fata de anul de referinta 2018.

In ceea ce priveste numarul de racorduri, in anul 2018 aveam inregistrate 19.825 racorduri, din care:

- 17.307 populatie;
- 2.197 agenti economici;
- 321 institutii publice.

In ceea ce priveste numarul de racorduri, in anul 2019 aveam inregistrate 20.199 racorduri, din care:

- 17.697 populatie;
- 2.177 agenti economici;
- 325 institutii publice.

La finele anului 2020, Compania inregistra un numar de 21.467 racorduri, din care:

- 18.907 populatie;
- 2.228 agenti economici;
- 332 institutii publice.

La finele anului 2021, Compania inregistra un numar de 22.277 racorduri, din care:

- 19.357 populatie;
- 2.533 agenti economici;
- 387 institutii publice

In timp ce la finele anului 2022, Compania inregistra un numar de 23.500 racorduri, din care:

- 20.504 populatie;
- 2.595 agenti economici;
- 401 institutii publice

Se poate observa o crestere cu 3.675 racorduri, reprezentand un plus procentual de 18,54% fata de anul de referinta 2018.

1.Cresterea numarului de clienti	Procent pondere	Asumat 2022	Realizat 2022	Grad de realizare indicator 2022
1.1 Cresterea numarului de bransamente/racorduri la reseaua de apa si canalizare de la an la an, avand perioada de referinta anul 2018	10%	0,5%	13,22 % bransamente 18,54 % racorduri	>500%

GUVERNANTA CORPORATIVA :

1.Indicator: Programul de investitii din surse proprii si fonduri atrase – realizat

2.Indicator : Monitorizarea proceselor de transparenta si comunicare informatii publice:-realizat

La nivelul Companiei, exista o serie de proceduri care reglementeaza politicile de transparenta si comunicare, proceduri care sunt in permanenta actualizate si revizuite. Amintim: Procedura privind modalitatea de informare publica, in cazul aparitiei unor evenimente deosebite in furnizarea serviciilor, Procedura privind accesul la informatiile de interes public.

De asemenea, la nivelul Companiei a fost stabilita persoana care se ocupa respectarea prevederilor Legii nr. 544/2001.

Pentru anul 2022, masura a fost indeplinita.

3.Transparenta si comunicare	Procent pondere	Asumat 2022	Realizat 2022	Grad de realizare indicator 2022
3.1.Stabilirea politicilor de transparenta si comunicare	10%	1	1	100%

Pe parcursul anului 2022 s-au respectat politicile de transparenta si comunicare stabilite prin Proceduri si Decizii manageriale.

Activitatea de informare si relatii publice in cadrul companiei in anul 2022 a fost organizata in conformitate cu prevederile Legii 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public si a normelor metodologice de aplicare a acesteia, cu urmatoarele componente:

- informarea presei;
- informarea publica directa a persoanelor
- informarea interna a persoanelor;
- informare interinstitutionala;

Numarul total de solicitari de informatii publice inregistrate, in anul 2022, cu speta de solutionare SC CRAB SA, 6 - din care:

- numarul de solicitari inregistrate ,adresate de persoane fizice - 1;
- numarul de solicitari inregistrate, adresate de persoane juridice - 5

Nu au fost inregistrate plangeri administrative cu privire la nerespectarea dispozitiilor prevazute de Legea 544/2001.

Nu au fost solicitari inregistrate, redirectionate catre solutionarea altor institutii.

RAPORTUL ANUAL privind aplicarea de catre Compania Regionala de Apa Bacau a dispozitiilor Legii 544/2001 privind liberul acces la informatiile de interes public pentru anul 2022, se gaseste pe site-ul companiei www.apabacau.ro , asa cum este prevazut de lege.

3. Indicator : Nivelul de monitorizare a performantei conducerii executive pe baza de IP: - realizat

4.Indicator : Evaluarea performantei generale a conducerii executive: - realizat

5.Indicator: Conceperea si implementarea unor politici de management al riscului, identificarea si modul de minimizare ale acestora prin monitorizare si evaluare anuala. – realizat

S.C. COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU S.A. dispune de un sistem de control intern/managerial a carui concepere si aplicare permite, conducerii Companiei Regionale de Apa Bacau sa furnizeze o asigurare rezonabila ca fondurile publice gestionate in scopul indeplinirii obiectivelor generale si specifice au fost utilizate in conditii de legalitate, regularitate, eficacitate, eficienta si economicitate.

Sistemul de control intern managerial cuprinde mecanisme de autocontrol, iar aplicarea masurilor privind cresterea eficacitatii acestuia are la baza evaluarea riscurilor.

Astfel:

- Comisia de monitorizare este functionala;
- Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial este implementat si actualizat anual;
- Procesul de management al riscurilor este organizat si monitorizat;
- Procedurile documentate sunt elaborate in proportie de 98% din totalul activitatilor procedural inventariate;
- Sistemul de monitorizare a performantelor este stabilit si evaluat pentru obiectivele si activitatile entitatii, prin intermediul unor indicatori de performanta.

Raportul asupra sistemului de control intern managerial se incheie anual. In anul 2022 acest raport a fost intocmit si semnat cu nr.2728/23.02.2023, conform Ordinului nr.600/2018.

Pe baza rezultatelor autoevaluării, apreciez că, la data de 31 decembrie 2022, sistemul de control intern/managerial al S.C. COMPANIA REGIONALA DE APA BACAU S.A este conform cu standardele cuprinse în Codul controlului intern/managerial

Pentru anul 2022, măsura a fost îndeplinită.

4. Politici eficiente de gestiune a riscului	Procent pondere	Asumat 2022	Realizat 2022	Grad de realizare indicator 2022
4.1. Conceperea și implementarea unor politici de management al riscului, identificarea și modul de minimizare a acestora prin monitorizare și evaluare anuală. Instituirea de instrumente, proceduri și linii de responsabilitate.	10%	1	1	100%

Conducerea executivă a societății pe perioada anului 2022 a fost formată din :

1. În funcția de Director General :

- pe perioada 16.01.2019-16.01.2023 d-na Chiper Nina director general , conform HCA nr. 1 din 15.01.2020 , pentru o perioadă de 4 ani , ca urmare a finalizării procedurii de selecție desfășurată conform OUG 109/2011

2. În funcția de Director Economic :

- pe perioada 16.01.2019-16.01.2023 d-na Gherasim Gabriela Luiza director economic , conform HCA nr. 2 din 15.01.2020 , pentru o perioadă de 4 ani , ca urmare a finalizării procedurii de selecție desfășurată conform OUG 109/2011

3. În funcția de Director Tehnic : Popescu Eduard Marian

4. În funcția de Director Dezvoltare : Popa Raluca

Atât în ceea ce privește Directorul General, cât și în ceea ce privește Directorul Economic, ambii numiți în baza prevederilor OUG nr.109/2011, pentru anul 2022, Consiliul de administrație a constatat îndeplinirea indicatorilor financiari și nefinanțari prevăzuți în Planul de administrare și în contractele de mandat , aceștia elaborând trimestrial un raport privind activitatea desfășurată , aprobat de către Consiliul de Administrație .

Directorii executivi (Directorul Tehnic și Directorul Dezvoltare Programe) au fost apreciați pozitiv de către conducerea societății , prin îndeplinirea indicatorilor prevăzuți în contractele de performanță .

4.3. Situatia investitionala

Situația la 3.12.2022 pentru fiecare proiect aflat în derulare la UIP , precum și sinteza investițiilor realizate din surse proprii, în perioada iunie-decembrie 2022 se prezintă astfel :

I. Proiectul „Fazarea Proiectului Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Bacău”, proiect fazat în POIM (POS Mediu - Contract de finanțare nr. 122203/ 23-08-2011, POIM - Contract de finanțare nr. 15/ 27-12-2016)

Progresul financiar: 91,46%,

Sume solicitate la rambursare : 83 315 044.15 lei

Progres fizic: 99,32%

În cadrul acestui Proiect fazat se continuă implementarea a unui contract de servicii și a unui contract de lucrări, după cum urmează:

1. CS2 - Auditul independent al proiectului,
2. CL7 - Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna.

Probleme/ riscuri în implemmentare

CL7 Construcție SEAU Dărmănești și construcție SEAU Târgu Ocna

Întrucât la 31-12-2021 a încetat contractul de servicii 7184/31-08-2011 având ca obiect ”asistența tehnică pentru managementul Proiectului, proiectare și supervizarea lucrărilor”, echipa Inginerului, pentru acest Proiect, respectiv pentru acest contract de lucrări, este asigurată în acest moment, de Director Dezvoltare Programe, Manager Financiar și Responsabil Contracte Lucrări.

Beneficiarul a formulat Revendicările cu privire la plata facturilor de energie electrică pentru perioada Ianuarie-Iunie 2022, precum și cu privire la achitarea de către antreprenor, a facturilor de penalități pentru depășirea indicatorilor fizico-chimici în apa uzată evacuată, facturi emise de ABAS.

În 2022 au fost livrate o parte din echipamentele de laborator conform proceselor verbale de recepție încheiate în lunile februarie și martie 2022.

Lucrările rest de executat sunt compuse din completarea echipamentelor de laborator conform prevederilor din Cerințelor Beneficiarului, stingerea deficiențelor SCADA, demolarea stațiilor existente.

Antreprenorul nu reușește să mobilizeze personal să rezolve aceste probleme restante chiar și cele curente ce apar în funcționarea stațiilor.

În iunie 2022, au fost înaintate Primarului orașului Darmanesti solicitările de prelungire a Autorizației de Desființare nr.23 din 22.06.2021 , precum și a Autorizației de Construire nr.24 din 22.06.2021.

În august 2022 a fost completată echipa Inginerului cu următorii experți: expert proces tehnologic, expert SCADA și expert Revendicări.

În octombrie 2022 (adresa nr.3433/26.10.2022) i s-a transmis Antreprenorului o notificare privind executarea restului de lucrări precum și alte acțiuni necesare pentru finalizarea și recepționarea SEAU Darmanesti și SEAU Tg Ocna, notificare stipulată pe baza subclauzei 15.1 [Nota de corectie].

În noiembrie au fost transmise de către cei 3 experți rapoartele : “Raport SCADA pentru SEAU Darmanesti” și “Raport SCADA pentru SEAU Tg Ocna”; “Raportul privind revendicarea Antreprenorului de prelungire a duratei de execuție și costuri suplimentare” și “Raportul privind revendicarea Beneficiarului”, și “Raport privind funcționarea stațiilor de epurare Darmanesti și Tg Ocna și încadrarea efluentului în limitele de calitate impuse de legislația în vigoare”.

Prin adresa 3671/10.11.2022 Antreprenorul Sideri solicita receptia la terminarea lucrarilor si Inginerul prin adresa 3750/16.11.2022 raspunde ca nu recomanda receptia la terminarea lucrarilor din motiv ca lista neconformitatilor SCADA pe cele 2 SEAU-uri nu a fost eliminata cat si lucrarile mecanice,electrice si civile sesizate nu au fost finalizate/remediate.

Avand in vedere ca acest contract de lucrari este de tip FIDIC galben, proiectare si executie,prin adresa nr.3818/22.11.2022 se solicita Antreprenorului Referatul Proiectantului conf.art.15 lit.i din HG343/2017.S-a revenit asupra solicitarii referatului proiectantului prin adresa nr.3896/25.11.2022 si in cele din urma SIDERI a transmis cele solicitate prin adresele nr.4028/08.12.2022 si 4084/12.12.2022.

Progres fizic la 31-12-2022 : 99,70%

Progres financiar la 31-12-2022 : 92,5%

II. Proiectul „Sprijin pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020”

Progresul financiar: 15 528 327 lei lei

Progres fizic: 96%

La 30-12-2022, în cadrul acestui proiect, a continuat derularea Contractului de Asistență Tehnică (contract nr. 1/06-01-2016) pentru pregătirea aplicației de finanțare și a documentațiilor de atribuire pentru **Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020**.

În cadrul acestui Proiect au fost finalizate următoarele activități:

Activitatea 1 - Elaborarea Aplicației de Finanțare și a documentelor suport

Activitatea 3 - Organizarii de seminarii

Activitatea 2 - Elaborarea documentațiilor de atribuire și sprijin acordat pe parcursul perioadei de desfășurare a licitațiilor: aceasta este în curs de derulare

În cadrul Activității 2, au fost elaborate documentațiile de atribuire, Consultantul continuă sprijinul în derularea licitațiilor.

Începând cu 2019 și ulterior semnării Contractului de finanțare 423/2020 cu Ministerul Fondurilor Europene, au fost solicitate de către experții Jaspers, completări și modificări ale acestui contract, prin 10 Note de îndrumare (Guidance Note) toate din 2019 până în 2021.

Pe parcursul anului 2022, experții Jaspers - Consultantul MIPE - au transmis 2 Note de îndrumare (GN11/31-05-2022, GN12/06-12/2022). Urmare a implementării tuturor observațiilor, am primit Action Completion Note pentru proiect prin care este aprobată varianta finală a Studiului de fezabilitate. Valoarea Proiectului a crescut la 2 795 387 010,60 lei fără TVA (577 141 945 Euro).

A fost demarată, în acord cu Studiul de fezabilitate revizuit, și revizuirea avizului de gospodărire a apelor precum și revizuirea acordului de mediu, în vederea transmiterii Proiectului, spre aprobare, către Comisia Europeană.

La 30-12-2022 s-au efectuat plăți către prestator în valoare de 15.528.326,32 lei fara TVA, reprezentand un progres financiar al contractului de servicii de 95.51%, din care au fost rambursati integral din fonduri europene, buget de stat si buget local. Din suma mentionata, 99% reprezinta fonduri europene si buget de stat, respectiv 15.373.043,06 lei fara TVA.

III. Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată din județul Bacău, în perioada 2014-2020

Pentru finanțarea acestui proiect, a fost semnat, în data 03-12-2020, Contractul de finanțare nr. 423.

Acest Proiect cuprinde 20 de contracte de lucrari, din care 14 de tip „executie” si 6 de tip „proiectare si executie”, 3 contracte de servicii si 2 contracte de furnizare echipamente, utilaje si Dispecerat SCADA, în valoarea totală de 2 284 742 200,60 lei.

Conform Studiului de fezabilitate aprobat de JASPERS, valoarea Proiectului a crescut la 2 795 387 010,60 lei fără TVA.

Progres financiar: 3,2%

Sume solicitate la rambursare: 57 098 580,32 lei

Progres fizic: 3%

Obiectivul acestui Proiect major de investiții este Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației din Județul Bacău.

În cadrul acestui Contract de Finanțare se vor realiza lucrări de infrastructură de alimentare cu apă potabilă, colectare și epurare a apelor uzate în următoarele 40 Unități Administrativ Teritoriale din județul Bacău: Consiliul Județean Bacău, Bacău, Balcani, Bărsănești, Berești Tazlău, Blăgești, Buhuși, Cașin, Cleja, Coțofănești, Dărmănești, Dofteana, Faraoani, Filipești, Gârleni, Gioseni, Hemeiș, Letea Veche, Livezi, Luizi Călugăra, Măgirești, Măgura, Mănăstirea Cașin, Mărgineni, Moinești, Nicolae Bălcescu, Orbeni, Pârjol, Poduri, Răcăciuni, Racova, Sărata, Săucești, Secuieni, Tamași, Târgu Ocna, Târgu Trotuș, Traian, Valea Seacă, Zemeș.

Proiectul se va implementa prin realizarea a 20 de contracte de lucrări, 2 contracte de furnizare și 3 contracte de servicii. La finalizarea implementării acestora va crește gradul de acoperire cu servicii de apă în zona urbană la 100 %, va fi îmbunătățită infrastructura de rețele de apă potabilă, iar populația din zona rurală va beneficia de creșterea accesului la apă potabilă de calitate dar și de înființarea de sisteme de canalizare în aglomerările rurale de peste 2000 l.e.

Indicatorii fizici ai Proiectului, conform Studiului de fezabilitate aprobat de JASPERS:

- extindere rețele de apă potabilă : 378,3 km
- reabilitare rețele de apă potabilă : 113,4 km
- extindere conducte de aducțiune : 191,8 km
- reabilitare conducte de aducțiune : 75,5 km
- reabilitare și/sau construire stații de tratare a apei : 4
- extindere rețele de canalizare și conducte de refulare : 735,96 km
- reabilitare rețele de canalizare : 8,5 km
- reabilitare și/sau construire stații de epurare ape uzată : 4.

La 30-12-2022, situația contractelor de servicii/furnizare/lucrări este următoarea:

1. **Contractul de servicii de supraveghere a lucrărilor** pentru contractul de lucrări CL 20, nr. 890/2019, semnat cu SC Resourcing Environmental Consulting SRL,

Acest contract este în derulare întrucât CL20 se află în Perioada de notificare a defectelor pentru o perioadă de 3 ani, începând cu decembrie 2021.

2. **Contracte finalizate:**

Contractul de lucrări CL 20 - Realizare Stație de Demanganizare Gherdiești si reabilitare fronturi de captare

Valoare contract : 31.423.094,29 lei (fără TVA)

Acest contract a fost finanțat și realizat prin asocierea Județului Bacău, a Municipiului Bacău și a SC CRAB SA Bacău, în cadrul unui contract de asociere. Contribuția Consiliului Județean Bacău fiind de 95% iar contribuția Consiliului Local de 5%.

Conform Contractului de finanțare nr. 423/03-12-2020, în cadrul contractului de lucrări semnat, au fost rambursate din fonduri nerambursabile, conform cererilor de rambursare depuse, 94%, diferența de 6%, reprezentând sursa proprie a Operatorului, a fost suportată de Consiliul Județean Bacău.

Procese Verbale de Recepție la Terminarea lucrărilor :

Proces Verbal de Recepție nr. 1363/27-04-2021

Proces Verbal de Recepție nr. 4032/06-09-2021

Proces Verbal de Recepție nr. 5439/16-12-2021

Proces Verbal de Recepție nr. 5440/16-12-2021

Perioada de Notificare a Defectelor este de 36 de luni.

3. În 2022 au fost finalizate următoarele contracte de furnizare:

CF2 format din Lot1 și Lot2: Procurare utilaje (echipamente de detectare pierderi, echipamente de măsurare a presiunii și a concentrației de clor, echipamente de vidanjarie)

LOT1: Echipamente pentru monitorizare procese/GIS detecția de trasee conducte metalice, prelocalizarea pierderilor de apă din rețelele de distribuție a apei și depistarea bransamentelor ilegale

Valoare contract: 1 120 500 lei (fără TVA)

Contract finalizat în octombrie 2022.

LOT2: Vehicule și echipamente operaționale

Valoare contract: 14 970 240 lei (fără TVA)

Contract finalizat în ianuarie 2023.

CF3: Furnizare bunuri necesare funcționării UIP la nivelul Beneficiarului

Valoare contract: 47 840,09 lei (fără TVA)

Contract finalizat în decembrie 2022.

4. În 2022 au fost semnate următoarele contracte de lucrări :

CL 1 - LOT 1: Extinderea și reabilitarea rețelelor de distribuție a apei și a rețelelor de canalizare în municipiul Bacău, Zona NORD

A fost încheiat contractul de execuție lucr[ri cu SC RECON & DOJE SRL. pe data de 21.12.2022.

Valoarea contractului este de 43,294,762,60 lei fara TVA.

Termenul de execuție este de 20 luni și 36 luni perioada de garanție.

CL 2 - REABILITAREA ADUCȚIUNII DE LA STEJARU LA BACĂU ȘI EXTINDEREA REȚELELOR DE DISTRIBUȚIE A APEI ȘI A REȚELELOR DE CANALIZARE ÎN MĂRGINENT"

S-a încheiat Acordul contractul de lucrari nr. 5153 din 24.11.2021 cu Asocieria -S.C. HIDROCONSTRUCTIA SA - asociat 1 - Lider Asociere, S.C. ELECTRO-ALFA INTERNATIONAL SRL

Valoare contract: 144.266.953 lei (fără TVA)

Durata de execuție: 36 luni+36 luni Perioada de Notificare Defecte

S-a emis ordinul de începere a contractului cu data de 10-06-2022.

CL 6 - REABILITAREA ADUCȚIUNII DE LA BARAJUL POIANA UZULUI, LA STAȚIA DE TRATARE CĂRĂBOAIA

Este încheiat contractul de lucrări nr. 1306/29 apr. 2022 cu OCSA CONSTRUCȚII ȘI INFRASTRUCTURĂ, cu o valoare de 42.028.932,24 lei fara TVA.

Termenul de execuție este de 33 luni și 36 luni perioada de garanție.

S-a emis ordinul de începere a contractului cu data de 31.05.2022

5. În 2022 a fost demarată/reluată procedura de achiziție pentru următoarele contracte de lucrări:

CL 1 - Lot 2: Extinderea și reabilitarea rețelelor de distribuție a apei și a rețelelor de canalizare din Municipiul Bacău, zona SUD

Valoare estimata: 47 688 393,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 20 luni

CL3 - Extinderea si reabilitarea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Moinesti si Poduri
Valoare estimata: 92 228 364,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 18 luni

CL4 – Extinderea și reabilitarea rețelelor de distribuție a apei și a rețelelor de canalizare în Buhuși, Blăgești și Racova
Valoare estimata: 113 435 837,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 27 luni

CL5 - Extinderea si reabilitarea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Darmanesti, Targu Ocna, Targu Trotus si Dofteana
Valoare estimata: 75 547 979,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 22 luni

CL7 - Reabilitarea aductiunii de apa tratata de la statia de tratare Caraboala la Casin
Valoare estimata: 94 568 969,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 20 luni

CL11 - Extinderea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Garleni si Hemeius
Valoare estimata: 77 030 526,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 18 luni

CL12 - Extinderea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Barsanesti, Magiresti si Zemes
Valoare estimata: 41 883 866,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 24 luni

CL18 - Extinderea si reabilitarea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Magura, Nicolae Balcescu si Filipești
Valoare estimata: 66 343 691,00 lei (fără TVA)
Durata de execuție : 24 luni

6. Achizitii directe realizate in 2022

1. Servicii de evaluare terenuri si servicii de intocmire documentatie cadastrala in vederea expropriarii terenurilor afectate de investitia „ Reabilitarea aductiunii de la Stejaru la Bacau si extinderea rețelelor de distributie a apei si a rețelelor de canalizare in Margineni” – comuna Scorteni - **contract semnat la data de 23.05.2022.**

IV In perioada mai sus mentionata au fost realizate din surse proprii investitii in valoare de 1 219 669,07 lei , reprezentand 64,76 % din valoarea aprobata a PISP 2022, respectiv 1.883.512.00 lei.

PISP 2022 este structurat pe urmatoarele capitole:

Capitolul A - Obiective in continuare (POIM fazare)

Pana la data de 30.12.2022 a fost realizata o valoare de 7 512,00 lei din total capitol de 15 000,00 lei. La acest capitol este inclusa contributia proprie a Operatorului pentru finalizarea Proiectului CL7.

Capitolul B - Obiective in continuare POIM, cuprinde cheltuielile aferente “Proiectului regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si pa uzata in judetul Bacau 2014-2020”. Valoarea realizata pana la data de 30.12.2022 aferenta acestui capitol este de 496 743,00 lei din total capitol de 634 000,00 lei.

Capitolul C - Intretinere, inlocuire active - cuprinde investitiile in intreaga infrastructura operata: retele de alimentare cu apa si canalizare, rezervoare de inmagazinare, statii de tratare si epurare. La acest capitol la data de 30.12.2022 valoarea realizata era de 395 139,09 lei din total capitol de 875 040,00 lei.

Capitolul D - Dotari - valoare realizata pana la 30.12.2022 era de 320 274,98 lei din total capitol de 359 472,00 lei.

In acest capitol au fost cuprinse dotari de genul:

- Autoturisme si autovehicule în leasing (7 bucati VW Transporter si 5 bucati Dacia Doker) decontat in perioada ianuarie - decembrie 2022 = 227 692,66 lei
- Calculatoare și licențe = 42.969,48 lei, etc.

Procentul scăzut de realizare a PISP este datorat, așa cum am arătat și prin Memoriul justificative pentru constituirea și finanțarea programului de investiții surse proprii 2022, posibilității limitate de a asigura fondurile necesare, având în vedere ordinea prevăzută de OUG 198/2005 privind alocarea fondului IID precum și situația financiară precară a Companiei care a demarat anul bugetar 2022 cu un buget negativ.

4.4. Aspecte comerciale

Activitatile comerciale includ toate procesele relaționate cu facturarea și încasarea producției vândute către agenți economici și consumatori casnici.

Situația contractelor pe categorii de clienți si arii de operare, existenta la data de 31.12.2022 se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Aria de operare	Agenti economici	Instituti Publice si bugetare	Asociatii de proprietari	Populatie	TOTAL
1	Municipiul BACAU	1,738	113	254	22,652	24,757
2	Comuna Margineni	73	5	0	2,687	2,765
3	Comuna Sucești	17	2	0	975	994
4	Comuna Hemeius-Sat. Fantanele	7	0	0	542	549
5	Letea Veche	32	2	0	975	1,009
6	Comuna Ardeoani	16	1	0	664	681
7	Comuna Casin	10	2	0	661	673
8	Comuna Cleja	10	2	0	991	1003
9	Comuna Cotofanesti	3	1	0	261	265
10	Oras Darmanesti	108	15	0	3,795	3918
11	Comuna Dofteana	54	5	0	2,571	2630

12	Comuna Faraoani	15	2	0	1,419	1436
13	Comuna Filipesti	22	3	0	757	782
14	Comuna Magiresti	13	2	0	1074	1089
15	Comuna Poduri	9	3	0	1,645	1657
16	Comuna Prajesti	6	2	0	596	604
17	Comuna Tamasi	14	2	0	828	844
18	Comuna Tatarasti	1	2	0	283	286
19	Comuna Traian	14	4	0	517	535
20	Comuna Stefan cel Mare	15	3	0	766	784
21	Consumatori pe conducta de transport de la St. Daramanesti	22	6	0	0	28
22	Oras Buhusi	196	16	0	5,939	6151
23	Oras Moinesti	411	26	0	7,773	8210
24	Oras Tg. Ocna	248	17	0	4,734	4999
	TOTAL GENERAL	3,054	236	254	63,105	66,649

4.5. Evaluarea aspectelor legate de angajați / personalul societății

În perioada ianuarie –decembrie 2022 numărul de angajați ai societății a evoluat conform tabelului următor:

Nr. crt.	Specificație	Anul 2021	Anul 2022
1	Număr de salariați la începutul perioadei	680	656
2	Număr de persoane nou angajate	53	63
3	Număr de persoane care au încetat raporturile de muncă cu societatea	77	64
4	Număr de salariați la sfârșitul perioadei	656	655

- evoluția structurii personalului, pe categorii de studii, după cum urmează:

Nr. crt.	Specificație	31.12.2021	31.12.2022
1	Absolvenți studii superioare	129	132
2	Absolvenți studii liceale	227	230
3	Absolvenți studii profesionale	229	223
4	Absolvenți școală generală + curs calificare	71	70
*	Total angajați	656	655

- **Cursuri formare profesionala în anul 2022** (perfecționare/atestare/autorizare profesionala/ certificare) - **57 salariați.**

4.6. Prezentarea sintetica a impactului activitatii de baza asupra mediului inconjurator

Având în vedere specificul activității principale (operarea și întreținerea sistemelor publice de alimentare cu apă și canalizare-epurare avute în gestiune din județul Bacău) impactul major este generat asupra factorului de mediu apă. Acest impact are două aspecte: un aspect negativ datorat deversării efluenților de la stațiile de epurare în receptorii naturali și un aspect pozitiv datorat colectării apelor uzate menajere, evitarea descărcărilor necontrolate în mediu, epurarea corespunzătoare a apelor uzate evacuate în emisari, extinderea rețelelor de canalizare, creșterea ratei

de conectare, diminuarea impactului asupra folosințelor de apă din aval și sporirea gradului de confort al populației.

Printr-o operare corespunzătoare, îndeplinirea cerințelor legale existente în actele de reglementare și un management de mediu adecvat, compania noastră are în vedere limitarea consecințelor negative asupra emisarilor și protecția calității solului și subsolului. Una din cele mai importante măsuri pentru menținerea calității resurselor de apă o reprezintă activitatea de prevenire și combatere a poluărilor accidentale. În rețelele de canalizare sunt primite numai ape uzate conforme cu valorile limită stabilite de Normativul NTPA 002/2005, cu modificările și completările ulterioare. Se face monitorizarea permanentă a descărcărilor de ape uzate de la agenții economici potențiali poluatori pe baza Planului Anual de Monitorizare. Apa epurată deversată în emisar din stațiile de epurare, respectă de cele mai multe ori indicatorii de calitate conform HG nr. 352/2005 (NTPA 001/2005). Pentru aglomerările cu peste 10.000 l.e. s-au realizat sau sunt în curs de realizare stații de epurare cu treaptă terțiară pentru înlăturarea nutrienților, în conformitate cu Directiva Europeană privind epurarea apelor nr. 271/1991.

Calitatea efluenților din stațiile de epurare este controlată în permanență prin efectuarea de analize în laboratoarele proprii și în laboratorul ABA Siret. În cazul SEAU Bacău, SEAU Buhuși și SEAU Moinești N, namolul rezultat în urma epurării apelor uzate se valorifică în agricultura conform prevederilor legale ale Ordinului 344/2004.

În anul 2022, s-au intensificat acțiunile prevăzute în “Strategia privind managementul apelor uzate industriale” la nivelul tuturor structurilor funcționale, concretizate cu o creștere a încasărilor.

În cadrul Sistemului Integrat de Management implementat la nivel de companie, toate aspectele de mediu sunt identificate atât pentru condițiile de funcționare normală cât și funcționare accidentală și/sau în situații de urgență, determinându-se, pentru fiecare caz, efectele care pot avea impact semnificativ asupra mediului și cuantificarea acestora. După caz, se face analiza de mediu periodică cu ocazia căreia se revizuiesc activitățile și subactivitățile generatoare de impact.

Identificarea operațiilor, activităților, produselor și serviciilor care sunt sau pot fi asociate aspectelor de mediu semnificative identificate și pentru care sunt necesare măsuri de control se face în cadrul Procedurii de Control Operațional. Măsurile preventive și corective, în corelare cu obiectivele și țintele de mediu sunt concretizate în Programul de Management de Mediu al SC. CRAB SA. pentru anul 2022.

Principalele acțiuni, măsuri pentru îmbunătățirea managementului de mediu și prevenirea și/sau limitarea impactului asupra mediului în anul 2022

Pentru îmbunătățirea activității în domeniul abordat, în cursul anului 2022, au fost întreprinse acțiuni în care au fost aplicate următoarele măsuri:

- urmărirea evoluției indicatorilor de performanță;
- indicarea oportunităților de îmbunătățire a Sistemului de Management de Mediu (SMM);
- s-au urmărit aspectele de mediu și sociale pentru a asigura îndeplinirea Cerințelor de Performanță BERD;
- instruirea personalului cu responsabilități în domeniul mediului, astfel încât cunoștințele profesionale, abilitățile și experiența acumulată să permită desfășurarea activității de o manieră încât să îndeplinească cerințele SMM;
- asigurarea cunoașterii și respectării legislației de mediu de către angajații companiei direct implicați;
- monitorizarea emisiilor și deversărilor, pentru conformarea cu cerințele legale și de reglementare la care societatea subscrie;
- verificarea încadrării în limitele admise a evacuărilor provenite de la agenții economici racordați la rețeaua publică de canalizare prin realizarea de controale pe amplasament și monitorizarea descărcărilor prin analize de laborator;
- identificarea aspectelor de mediu în toată aria de operare;
- amenajarea de spații pentru depozitarea temporară și colectarea selectivă a deșeurilor;
- intensificarea colectării selective a deșeurilor;
- identificarea de noi căi de valorificare a deșeurilor generate de activitate;
- urmărirea aplicării Procedurii Operationale – PO 15 – privind Gestionarea Deseurilor și implementarea formularelor tipizate cu regim special pentru transportul deseuri în conformitate cu HG. nr. 1061/2008.
- monitorizarea consumului de apă, energie electrică, combustibili și substanțe/preparate periculoase;
- evidența gestiunii deșeurilor rezultate din activitatea proprie;
- predarea deșeurilor periculoase (de ex. ulei uzat, filtre de ulei, anvelope uzate, DEEE, corpuri de iluminat, tonere de imprimanta, reactivi expirati si ambalaje contaminate) către societăți specializate cu care societatea are contracte de prestări servicii sau acorduri de principiu;

- urmărirea stadiului realizării lucrărilor și măsurilor prevăzute în planurile de măsuri/conformare din autorizațiile de gospodărire a apelor și autorizațiile de mediu precum și măsurile impuse prin procesele verbale de constatare întocmite de organele de control.

Pentru namolul rezultat de la epurarea apelor uzate orasenesti, SC CRAB SA are obtinute un numar de 7 Permisele de aplicare (acordate de catre APM Bacau) pentru utilizarea acestui deseu ca fertilizant pe terenurile agricole, in baza contractelor incheiate cu un numar de 6 proprietari terenuri agricole; si anume

Nr. crt.	Nr. permis/data obtinere	Provenienta namol	Localitatea unde se aplica namolul	Fermier
1	1/02.06.2020	SEAU Buhusi	BUHUSI	ANTARES SRL
2	2/06.08.2020	SEAU Bacau	BARSANESTI	AGRICULTORUL SRL
3	1/30.12.2019 revizuit 14.10.2020	SEAU Bacau	LETEA VECHE	AGREVO IMPEX SRL
4	1/16.02.2021	SEAU Bacau	LETEA VECHE	AGREVO IMPEX SRL
5	1/10.03.2022	SEAU Bacau	LETEA VECHE	NOVA CEREALIS SRL
6	2/11.03.2022	SEAU Bacau	LETEA VECHE	CROPLAND SRL
7	3/15.09.2022	SEAU Bacau	LETEA VECHE	ADONIS SRL

In anul 2022 namolul rezultat din activitatea statiei de epurare a mun. Bacau este utilizat ca fertilizant in agricultura in baza a patru permise de aplicare: permisul nr. 1/2019 (revizuit in 2020) - pe terenurile ce apartin SC AGREVO IMPEX SRL – UAT Letea Veche; permisul nr. 1/2022 - pe terenurile ce apartin SC NOVA CEREALIS SRL – UAT Letea Veche; permisul nr. 2/2022 - pe terenurile ce apartin SC CROPLAND SRL – UAT Letea Veche; permisul nr. 3/2022 - pe terenurile ce apartin SC ADONIS SRL – UAT Letea Veche.

Nivelul de conformare cu prevederile legislației privind protecția mediului

În conformitate cu Ordinul Ministerului Mediului nr. 1798/2007 pentru aprobarea “Procedurii de emitere a autorizației de mediu”, activitatea de alimentare cu apă și canalizare, cod CAEN 3600 3700, se desfășoară numai cu autorizație de mediu. În prezent, continuăm procesul de obținere a autorizațiilor de mediu pentru folosințele existente în situația în care au expirat (scadente) sau în situația în care acestea trebuiesc revizuite. De asemeni, în conformitate cu Ordinul MMAP nr. 1150/27.05.2020 s-au făcut demersurile necesare pentru obținere vize anuale pentru toate autorizațiile de mediu existente. Numărul total al obiectivelor care necesită autorizație de mediu este de 24 din care 19 dețin autorizație de mediu valabilă iar 5 sunt în curs de reautorizare datorita

expirării autorizațiilor (2 obiective) și datorită modificărilor existente în teren față de situația autorizată (3 obiective).

Deasemeni, în conformitate cu Legea Apelor nr. 107/1996 (actualizată) activitatea de captare, tratare și distribuție apă potabilă, canalizare și epurare apă uzată necesită autorizație de gospodărire a apelor. Toate obiectivele dețin autorizație de gospodărire a apelor valabilă sau sunt în curs de reînnoire/modificare a acesteia. Autorizațiile de gospodărire a apelor pot conține Planuri de Măsuri pentru conformarea cu cerințele Directivei Europene privind apele uzate 91/271/CEE și în acord cu obligațiile asumate de România privind Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană (realizarea rețele de canalizare și stații de epurare).

Numărul total al obiectivelor care trebuie autorizate din punct de vedere al gospodăririi apelor este de 24 din care, 21 dețin autorizație de gospodărire a apelor valabilă, iar 3 sunt în curs de reautorizare datorită modificărilor existente în teren față de situația autorizată.

În cursul anului 2022, s-a finalizat procedura de obținere a autorizației de gospodărire a apelor pentru următoarele folosințele de apă: Casin, Cleja, Cotofanesti, Darmanesti – oras, Dofteana, Margineni, Magiresti, Tamasi, Targu Ocna.

Se poate concluziona că există conformare 100% privind procedura de autorizare din punct de vedere a protecției mediului și apelor.

Autorizațiile de gospodărire a apelor eliberate pentru folosințele de apă aparținând UAT Tg. Ocna, UAT Darmanesti au Planuri de Măsuri. Măsurile referitoare la extinderile de rețele de canalizare și construcția stațiilor de epurare cu treaptă terțiara din planuri au ca termen de finalizare în trim IV 2022.

4. Amenzi, evenimente accidentale și litigii

În anul 2022 au fost efectuate, de către Garda de Mediu, 4 controale pentru verificarea sesizărilor primite, iar din partea APM Bacău un număr de 10 inspecții pentru aplicarea vizei anuale pe autorizațiile de mediu.

Din partea Administrației Bazinale de Apă Siret și Sistemul de Gospodărire a Apelor Bacău s-au efectuat 6 inspecții la sistemele de alimentare cu apă și canalizare-epurare din UAT Bacău, UAT Darmanesti-oras, UAT Tg. Ocna, UAT Cotofanesti, UAT Mergineni, pe linie de gospodărire a apelor. În urma acestora nu s-au aplicat amenzi.

4.7. Preocupări în domeniul securității și sănătății în muncă . Politici eficiente de gestiune a riscului .

S.C. CRAB S.A. a imbinat in strategia dezvoltarii si in valorile sale definitorii interesul pentru calitatea si protejarea mediului inconjurator, a oamenilor si a utilajelor. In acest sens, conducerea unitatii a implementat si certificat Sistemul de Management Integrat, un sistem de management care imbina sistemul de asigurare a calitatii (standardul ISO 9001/2015), sistemul managementului de mediu (standardul ISO 14001/2015) si sistemul de management de sanatate si securitate ocupationala (standardul ISO 45001/ 2018).

Sistemul de Management Integrat deja existent, are la baza Manualul Managementului Integrat care descrie interfetele organizatorice interne, procedurile documentate, metodele si mijloacele necesare pentru corelarea politicii, obiectivelor generale si specifice de prevenire a accidentelor majore, precum si mijloacele de realizare a acestora din procedurile Sistemului de Management Integrat.

Organizarea activitatii de prevenire și protecție a fost realizata prin infiintarea serviciului intern de prevenire si protectie in conformitate cu prevederile Legii 319/2006 si ale Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor legii securitatii si sanatatii in munca, aprobate prin Hotararea nr.1425/ 2006 (actualizata), unitatea desfasurand activitati dintre cele prevazute in anexa nr. 5 din HG 1425/2006 modificata si completata.

Politica de prevenire a accidentelor de munca este conceputa pe baza principiului actiunii preventive si a conceptului de dezvoltare durabila astfel incat masurile tehnice de securitate, fezabile economic, sa previna si sa limiteze consecintele utilizarii echipamentelor de munca asupra sanatatii populatiei si a mediului.

Politica SC CRAB SA in materie de securitate si sanatate in munca se axeaza in principal pe asigurarea protectiei colective prin imbunatatirea locurilor de munca si schimbarea in masura posibilitatilor a tehnologiilor cu risc de accidentare cu tehnologii nepericuloase, obiectivul principal fiind eliminarea și/sau reducerea cauzelor potentiale de accidentare și imbolnavire profesionala.

De aceea, in cadrul responsabilitatilor asumate, la nivelul societatii s-a intocmit un set de programe si planuri de masuri pentru:

- prevenirea riscurilor profesionale;
- informarea si instruirea lucratorilor;
- asigurarea cadrului organizatoric si a mijloacelor necesare securitatii si sanatatii in munca;
- cautarea, identificarea și eliminarea constanta a neconformitatilor.

Pe parcursul anului 2022, activitatea din domeniul securitatii si sanatatii in munca a vizat, in principal, realizarea masurilor cuprinse in *"Planul de Prevenire si Protectie"* al societatii.

In scopul diminuarii și/sau eliminarii riscurilor de accidentare și imbolnavire profesionala la locurile de munca din cadrul societatii, s-au desfasurat actiuni specifice care au contribuit la materializarea masurilor planificate, avand prioritate cele cu caracter tehnic, organizatoric precum si din domeniul sanitar-medical.

Din analiza modului de indeplinire a masurilor de prevenire si protectie, prezentam sintetic, urmatoarele:

A. Masurile organizatorice, realizate conform planificarii, astfel:

- **Dezvoltarea culturii SSM in cadrul organizatiei** - Creșterea conștientizării lucratorilor cu privire la importanta sigurantei la locul de munca și a propriei sanatați fizice și mentale prin instruiți/ informari periodice specifice.
- Sedintele CSSM au fost tinute trimestrial asa dupa cum prevede legislatia in vigoare.
- S-au intocmit, difuzat si aplicat Planurile de masuri pentru sezonul cu temperaturi extreme (canicula si ger), Planul de instruire si evaluare respectiv Planul de prevenire si protectie.
- S-a asigurat instruirea personalului in domeniul SSM in toate cele trei faze (la angajare - instruirea introductiv generala si instruirea la locul de munca si ulterior, la intervale regulate, instruirea periodica) de catre persoane conform cu legislatia in vigoare și auditarea periodica a locurilor de munca. S-a vizat asigurarea pentru toate sectoarele de activitate instruirea lucratorilor privind capacitatea de raspuns la situatiile de urgenta si la incidentele care pot genera riscuri de accidentare si imbolnaviri profesionale.
- Manipulantii care asigura tratarea apei potabile si uzate au fost instruiti permanent privind aplicarea procedurilor in procesul tehnologic de clorinare si tratarea apei potabile si uzate.
- Conducerea unitatii a monitorizat permanent gradul de siguranta a angajatilor și a dispus masuri de remediere atunci cand au fost descoperite nereguli prin intermediul Sistemului integrat de management calitate mediu sanatate si securitatea muncii.
- Monitorizarea si supravegherea starii de sanatate a angajatilor se realizeaza prin efectuarea controlului medical la angajare si periodic al lucratorilor din cadrul unitatii de catre medicul specialist de medicina muncii care prezinta anual conducerii unitatii un raport asupra starii de sanatate a personalului.
- S-au intocmit pentru anul viitor: Planul de cheltuieli necesare activitatii de SSM, Necesarul de instruire privind SSM, Planul de instruire si evaluare a lucratorilor din cadrul societatii privind SSM si Planul de prevenire si protectie.
- Au fost autorizate intern si extern categoriile de lucratori (electricieni, fochisti, legatori de sarcina, operatori poduri rulante, consilier de siguranta, conducator auto transporturi speciale, etc.) in conformitate cu legislatia in vigoare.
- Pe parcursul anului nu s-au inregistrat accidente de munca sau imbolnaviri profesionale.

- Toate actiunile intreprinse privind promovarea imbunatatirii securitatii si sanatatii in munca a lucratorilor si toate masurile de prevenire si protectie au drept scop prevenirea riscurilor profesionale, protectia sanatatii si securitatea lucratorilor, eliminarea factorilor de risc si accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrata potrivit legii, instruirea lucratorilor si a reprezentantilor lor.

B. Masuri tehnice

- In decursul anului s-au realizat planificat, luandu-se in considerare Proiectele SC CRAB SA privitoare la politica de modernizare; Planurile de investitii; Planurile de intretinere si reparatii si Planul de Prevenire si Protectie, la toate locurile de munca din cadrul societatii.
- S-au evidenciat zonele cu grad de risc prin semnalizarea de securitate, in conformitate cu H.G. 971/2006(actualizata).
- Toti lucratorii au beneficiat de echipament individual de protectie in conformitate cu activitatea desfasurata si Normativul intern de acordare al EIP la nivel de unitate.
- Toate echipamentele tehnice de protectie colectiva au fost intretinute conform normativelor tehnice aferente.

C. Masuri igienico- sanitare

- In vederea realizarii masurilor din domeniul igienico-sanitar s-au incheiat contracte la nivelul societatii cu firme de profil pentru achizitionarea de: materiale igienico-sanitare in conformitate cu „Normativul intern de acordare a materialelor igienico-sanitare” tuturor lucratorilor si alimentatie de protectie lucratorilor care desfasoara activitati cu expunere la noxe profesionale - conform „Normativului de acordare a alimentatiei de protectie” conform art.14 Legea 319/2006.
- Materialele igienico-sanitare au fost aprovizionate ritmic conform art.15 din Legea 319/2006 si odata cu aceasta si materialele sanitare pentru trusele de prim ajutor de la punctele de prim ajutor fara asistenta medicala.

D. Masuri de alta natura

S-au intreprins actiuni de instruire, indrumare, verificare si audit, de catre Serviciul Intern de Prevenire si Protectie, conform Planului de audit intern intocmit de catre Biroul de implementarea calitatii si aprobat de Directorul General.

Preocupari in domeniul situatiilor de urgenta

Activitatea in domeniul Situatiilor de Urgenta se desfasoara in conformitate cu prevederile actelor normative in vigoare: Legea nr.307/2006 (actualizata) privind apararea impotriva incendiilor, Legea nr.481/2004 privind protectia civila, OMAI nr.163/2007 pentru aprobarea

Normelor Generale de aparare impotriva incendiilor, Ordonanta de Urgenta nr.21/2004 privind Sistemul National de Management al Situatiilor de Urgenta – aprobata cu modificari si completari prin Legea nr.15/2005, Ordinul nr.712/2005 modificat si completat cu Ordinul nr.786/2005 privind instruirea salariatilor in domeniul situatiilor de urgenta.

Procedurile si practicile conducerii societatii in domeniul situatiilor de urgenta au ca obiective identificarea, monitorizarea, evaluarea, tratarea si reevalurarea riscurilor in vederea reducerii acestora astfel incat sa satisfaca nevoile si aspiratiile intr-un mediu economic durabil.

In anul 2022, in domeniul situatiilor de urgenta s-au vizat realizarea masurilor cuprinse in *„Planul de pregatire in domeniul situatiilor de urgenta in anul 2022”*.

In cadrul principalelor activitati se urmareste:

- perfectionarea in toate structurile organizate pe linia situatiilor de urgenta a principiilor managementului situatiilor de urgenta;
- mentinerea capacitatii de organizare si conducere a interventiei de catre Celula de Urgenta;
- obtinerea de catre lucratori a cunostintelor si deprinderilor necesare interventiei prompte in vederea limitarii si inlaturarii urmarilor provocate de situatiile de urgenta; modul de indeplinire: instruirea periodica si efectuarea de exercitii practice.

Obiectivele specifice urmaresc:

- optimizarea organizarii activitatii de planificare si desfasurare a pregatirii pentru raspuns, in cazul situatiilor de urgenta, in concordanta cu prevederile legislatiei in vigoare;
- organizarea, desfasurarea si conducerea activitatilor de prevenire a situatiilor de urgenta;
- imbunatatirea continua a ineztrarii prin derularea programelor de achizitionare a tehnicii, aparaturii si materialelor specifice;
- aplicarea in practica a legislatiei ce reglementeaza acest domeniu de activitate.

A. Masuri organizatorice

S-au actualizat Planurile de interventie si de evacuare in caz de situatii de urgenta.

La nivelul unitatii s-au organizat sedinte de instruire conform graficelor de instruire si simulare a situatiilor de urgenta pentru anul 2022.

B. Masuri tehnice

S-au monitorizat, verificat si incarcat mijloacele de stingere a incendiilor (sisteme de monitorizare si avertizare a incendiilor, stingatoare, hidranti, pichete p.s.i.).

4.8. Managementul riscului financiar

Operatiunile financiare, prin natura diversitatii lor, implica aproape intotdeauna un anumit grad de risc, generat de pierderea de natura materiala (sau de alta natura) pe care o pot inregistra una sau mai multe persoane juridice sau fizice implicate in operatiunea financiara respectiva. In acest caz, riscul poate fi o alta rata a dobanzii fata de cea prevazuta initial, o evolutie defavorabila a valutei etc. Situatii asemanatoare de risc de natura financiara pot sa apara si in operatiunile de asigurari, de leasing, de bursa. Cateva din principalele categorii de risc financiar referitoare la mediul economic sunt urmatoarele:

- Riscul de tara;
- Organizarea, functionarea si controlul sistemului financiar-bancar;
- Stabilirea si flexibilitatea legislatiei si a sistemului juridic;
- Organizarea si functionarea sistemului de asigurari;
- Evolutia economica generala si evolutia inflatiei;
- Dinamica dobanzilor pe piata interna sau externa.

La nivel macroeconomic, riscurile financiare pot fi legate sau determinate de urmatoarele patru categorii de risc:

1. Managementul activitatilor economice ale partenerilor de afaceri;
2. Imobilizari de fonduri sau lipsa lichiditatii;
3. Pregatirea profesionala si abilitatea in afaceri a partenerilor;
4. Moralitatea si comportamentul in afaceri al partenerilor.

Enumerarea de mai sus a categoriilor de riscuri financiare este departe de a fi completa, riscurile fiind determinate direct de complexitatea fiecarei operatiuni financiare in parte, precum si de mediul economic in care aceasta operatiune se desfasoara.

Prin natura activitatilor desfasurate, societatea este expusa unor riscuri variate care includ riscul ratei dobanzii, riscul variatiilor de curs valutar, riscul de credit, riscul de lichiditate.

Conducerea urmareste reducerea efectelor potential adverse asociate acestor factori de risc asupra performantei financiare a activitatii.

Riscul ratei dobanzii

Riscul ratei dobanzii este o componenta a riscului de piata, care reprezinta riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor estimate, care apar ca urmare a fluctuatiilor pe piata ale ratei dobanzii.

Aparitia si dezvoltarea riscului ratei dobanzii se afla sub influenta unor factori endogeni, importanti pentru gestionarea riscului, in sensul ca, acționându-se asupra lor se poate minimiza expunerea la risc si a unor factori exogeni, determinati de evolutia conditiilor economice generale. In categoria *factorilor endogeni* se poate include: strategia băncii, volumul si structura activelor si pasivelor bancare, calitatea portofoliului de credite, eşalonarea scadenţei creditelor si scadenţa fondurilor atrase. Din categoria *factorilor exogeni* care determina aparitia riscului ratei dobanzii, putem enumera: evolutia conditiilor economice generale, tipul de politica economica, monetara,

financiar-bancară și valutară practică de autorități, necorelarea politicii monetare a autorității centrale cu politica economică a guvernului, evoluția pieței interbancare, factori de ordin psihologic și nu în ultimul rând concurența.

Riscul ratei dobânzii apare în momentul în care plasamentele pe termen scurt sunt finanțate de bancă din resurse pe un termen mai scurt, iar ratele dobânzii cresc peste nivelul estimat de bancă, cheltuielile cu dobânzile aferente gestionării expunerii la risc, utilizarea instrumentelor de reducere a riscului, stabilirea unor limite de expunere la acest tip de risc pe benzi de scadență pentru fiecare valută în parte.

Eforturile de gestionare a riscului ratei dobânzii forțează băncile să-și stabilească obiective financiare clare în ceea ce privește venitul net din dobânzi, să-și măsoare expunerea la risc și să formuleze strategii și proceduri pentru atingerea obiectivelor.

Limitele de expunere la riscul ratei dobânzii se stabilesc pe benzi de scadență și pentru fiecare valută în parte, RON, EUR, USD, alte valute.

Determinarea limitelor de expunere la risc se face ținând seama de:

- ✓ istoricul volatilității ratei dobânzii stabilit pe o perioadă de 1-3 ani pe fiecare tip de valută în parte ;
- ✓ structura bilanțului pe o perioadă de 1-3 ani,
- ✓ previziuni privind ratele de dobândă pe fiecare tip de valută,
- ✓ analiza riscului/rentabilității la nivelul fiecărei activități și a fiecărui tip de plasament,
- ✓ analiza expunerilor la riscul de dobândă.

Limitele de expunere se stabilesc în condiții normale anual, în procente din total active. Atingerea unui nivel de 80-90% din valoarea unei limite stabilite pe benzi de scadență necesită o monitorizare mai strictă a pozițiilor.

Riscul ratei dobânzii trebuie gestionat astfel încât să se obțină o marjă a dobânzii cât mai mare și mai stabilă în timp, iar profitabilitatea și valoarea capitalului băncii să nu se modifice semnificativ ca urmare a variației neașteptate a ratelor dobânzii în funcție de caracteristicile cash-flow-urilor generate de activele și pasivele băncii.

Gestiunea eficientă a riscului ratei dobânzii presupune:

gestiunea marjei dobânzii

- gestiunea poziției băncii
- calculul și analiza indicatorilor riscului ratei dobânzii

În cazul creditelor cu dobândă variabilă, creșterea indicelui de dobândă poate duce la creșterea ratei de plată. Să luăm exemplul indicelui ROBOR: acesta reprezintă rata medie a dobânzii pentru creditele în lei acordate pe piață interbancară și este publicat de Banca Națională a României. Indicii cei mai utilizați de bănci pentru stabilirea nivelului dobânzilor variabile sunt ROBOR 3M și ROBOR 6M, cu actualizare trimestrială/semestrială.

În concluzie, riscul ratei dobânzii este unul dintre pericolele majore pentru orice instituție bancară. Băncile trebuie să acționeze în sensul prevenirii și reducerii acestui tip de risc.

Riscul variatiilor de curs valutar

Riscul de curs valutar reprezinta probabilitatea de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate datorita variatiei cursurilor valutare pe piata, intr-un sens nefavorabil pozitiei adoptate.

Instabilitatea cursurilor de schimb este mai accentuata decat instabilitatea ratelor dobanzii, ceea ce presupune riscuri mai mari de a inregistra pierderi semnificative, dar si posibilitatea de a obtine castiguri mai mari.

Pentru gestionarea riscului de curs valutar trebuie permanent analizata si ajustata structura activelor si a pasivelor proprii in diferite valute (EUR, USD, GBP sau CHF).

Exista o multitudine de factori care influenteaza evolutia cursului de schimb valutar, atat pe termen lung, cat si pe termen scurt, care trebuie luati in considerare cand se doreste previzionarea cursului valutar.

Factorii care influenteaza evolutia pe termen lung a cursului de schimb intre monedele a doua tari sunt:

- balanta comerciala, care este masura valorii nete a comertului exterior intr-o anumita perioada de timp;

- ratele relative ale inflatiei, prin faptul ca acolo unde apare o inflatie mai mare moneda nationala cunoaste o depreciere;

- ratele relative ale dobanzii, prin faptul ca produc reorientarea fluxurilor financiare internationale catre pietele care ofera o dobanda mai mare.

Factorii care influenteaza cursul de schimb pe termen scurt intre monedele a doua tari sunt determinati in mare masura de conjunctura pietei si includ:

- interventiile bancilor centrale pe piata monetara, care pot avea un impact semnificativ asupra cursului de schimb, daca nu sunt anticipate de piata si sunt coordonate cu operatiunile bancilor central din alte tari;

- modificarile de politica bugetara, care influenteaza fie investitiile straine, fie pe cele autohtone, afectand astfel in mod direct balanta comerciala;

- modificarea increderii in sistemul politic, care poate avea un efect de durata daca se considera ca starea generata nu este temporara;

- tulburarile sociale, care pot avea efecte negative de durata daca nu sunt inlaturate cauzele;

- evenimentele neprevazute referitoare la comertul dintre cele doua tari, care pot influenta direct balanta comerciala.

Orice previziune asupra evolutiei unui curs de schimb, pentru a avea cat de cat sanse sa se materializeze in realitate, trebuie sa tina cont de acesti factori si sa ii interpreteze cat mai precis.

Un credit poate fi acordat pe o durată de până la 35 de ani, o perioadă în care mulți dintre factorii luați în considerare la momentul inițial pot suferi modificări, cu impact în creșterea obligației lunare de plată, uneori chiar peste posibilitatea de rambursare. De aceea, este important să iei în calcul aceste posibile fluctuații înainte de a decide să soliciți un credit de valoare mare, a cărui rată lunară constituie o parte semnificativă a veniturilor lunare.

Vom detalia în cele ce urmează principalele riscuri pe care este bine să le cunoști și să le anticipezi pe durata unui credit:

Riscul de curs de schimb

Cursul de schimb reprezintă prețul la care o monedă se schimbă cu alta. Referindu-ne la România, cursul de schimb al leului reprezintă prețul leului în raport cu alte monede. Ca orice alt preț, cursul de schimb este determinat de raportul cerere-oferta, fiind publicat zilnic de către Banca Națională a României. Pentru consultarea cursului de schimb, se poate accesa pagina de Internet a Băncii Naționale a României, www.bnro.ro.

Riscul de credit

În situația în care creditul este contractat în altă monedă decât cea în care se realizează veniturile, apare riscul valutar. Concretizarea acestui risc va genera o creștere a valorii ratei lunare și implicit a costului total al creditului, expunându-te astfel la dificultăți în rambursarea ratelor lunare. Din acest motiv, este recomandată contractarea creditelor în moneda în care realizezi veniturile.

Un element de asemenea important în decizia privind asumarea sau nu a riscului valutar este reprezentat de durata pe care este acordat creditul. Evenimentele care pot interveni asupra cursului de schimb valutar în cazul unui credit contractat pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) sunt foarte diferite, fiind imposibil de anticipat. Astfel, se poate aprecia că riscul valutar este proporțional cu durata de creditare. Cu cât durata creditului este mai mare, cu atât necunoscutele ce pot influența cursul de schimb cresc.

Riscul ratei de dobândă

Similar, în cazul creditelor cu dobândă variabilă, creșterea indicelui de dobândă poate duce la creșterea ratei de plată. Să luăm exemplul indicelui ROBOR: acesta reprezintă rata medie a dobânzii pentru creditele în lei acordate pe piață interbancară și este publicat de Banca Națională a României. Indicii cei mai utilizați de bănci pentru stabilirea nivelului dobânzilor variabile sunt ROBOR 3M și ROBOR 6M, cu actualizare trimestrială/semestrială.

În funcție de diverși factori macroeconomici, aceștia pot varia considerabil. Cu unele excepții, aceștia au înregistrat scăderi consecvente și consistente în ultimii ani, însă, în mod similar, pe o durată de creditare mare (20 sau 30 de ani) acești indici pot relua tendința de creștere, cu implicații directe în creșterea ratei creditului.

Riscul diminuării sau pierderii veniturilor

În special în cazul creditelor pe o durată mai mare, probabilitatea ca veniturile și cheltuielile de la momentul solicitării creditului să rămână constante pe toată durata creditului este redusă. Există posibilitatea ca, în timp, prin deprinderea de noi cunoștințe și abilități, venitul tău să crească, concomitent cu o mai bună gestiune a cheltuielilor. Dar există și posibilitatea unor evenimente

macroeconomice sau individuale ce îți pot afecta temporar sau permanent veniturile. Sau poți fi confruntat cu noi cheltuieli (de ex., un nou membru al familiei). Este important, pe cât posibil, să prevezi astfel de evenimente și să discuți din timp cu finanțatorul pentru a găsi soluția cea mai bună pentru situația ta specifică. Este, de asemenea, indicat să asiguri împotriva unor posibile evenimente neprevăzute atât propria persoană (accident/deces/șomaj), cât și bunurile achiziționate prin credit sau aduse în garanție, astfel încât tu și cei dragi să nu fiți impactați suplimentar în cazul unui eveniment nedorit.

Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate, are mai multe accepțiuni:

1. reprezintă riscul unei banci ca veniturile și capitalul său să fie afectate, datorită incapacității de a-și onora la termen obligațiile, fără a se confrunța cu pierderi inacceptabile

2. riscul de lichiditate include:

- incapacitatea bancii de a finanța portofoliul de active pe maturitățile și la ratele de dobândă corespunzătoare;
- incapacitatea bancii de a lichida poziția la momentul oportun și la un pret rezonabil

3. riscul de lichiditate decurge din necorelarea maturităților dintre fluxurile de încasări și cele de plăți

4. riscul de lichiditate constă în pierderile potențiale de profit și/sau capital ca urmare a esuarii în respectarea obligațiilor asumate și deriva din insuficiența rezervelor comparativ cu nevoile de fonduri.

Planificarea lichidității este o funcție deosebit de importantă a managementului activelor și pasivelor, deoarece vizează *matching*-ul fluxurilor de numerar care intra/ies din instituția de credit, așa încât la orice moment să poată fi onorate solicitările titularilor de depozite privind lichidarea totală sau parțială a acestora sau plățile ordonate de titularii de conturi bancare.

Pentru a evalua expunerea la riscul de lichiditate se utilizează mai mulți indicatori, a căror semnificație va fi descrisă în continuare :

- poziția lichidității ;
- indicele de lichiditate utilizat de Comisia Bancară Franceză ;
- indicele de lichiditate utilizat de băncile americane (inițiat de FED).

Riscul operational

Riscul operational este riscul producerii unor pierderi directe sau indirecte provenind dintr-o gamă largă de cauze asociate proceselor, personalului, tehnologiei și infrastructurii companiei, precum și din factori externi, alții decât riscul de credit, de piață și de lichiditate, cum ar fi cele provenind din cerințe legale și de reglementare și din standardele general acceptate privind comportamentul organizațional.

Strategia privind riscul operational cuprinde analiza profilului de risc operational și a efectelor pe care riscurile le pot avea asupra companiei, identificarea riscurilor operationale semnificative, precum și toleranța companiei pentru anumite riscuri specifice.

În cadrul activității de analiză și evaluare a riscurilor semnificative s-au identificat o serie de riscuri importante care ar putea avea un impact deosebit asupra desfășurării activității operaționale și chiar posibilitatea afectării principiului continuității activității.

4.9 Combaterea corupției

În ceea ce privește combaterea corupției, în calitate de unitate cu personalitate juridică, precizăm că aderăm la valorile fundamentale și la principiile promovate de către Strategia națională anticorupție, prin implementarea acestora la nivelul instituției.

Conducerea instituției susține lupta anticorupție, identifică riscurile și vulnerabilitățile specifice, consolidând totodată integritatea și transparența, prin susținerea măsurilor anticorupție și a standardelor etice profesionale la nivelul Companiei.

4.10 Respectarea drepturilor omului

Societatea manifestă toleranță zero față de orice formă de încălcare a drepturilor omului și se angajează în dezvoltarea și consolidarea acestui deziderat pentru a se asigura că drepturile omului sunt respectate, atât în ceea ce privește propriile linii de afaceri, cât și de către furnizorii săi. Neîngradirea dreptului la muncă și libertatea muncii, egalitatea de tratament, negocierea condițiilor de muncă, perfecționarea pregătirii profesionale, dreptul la sănătatea și securitatea muncii reprezintă doar câteva din principiile garant al respectării drepturilor omului ce se regăsesc în contractul colectiv de muncă din societate și o dovadă a dialogului social permanent între conducerea societății și partenerii sociali.

Investițiile majore din ultimii ani au condus la o îmbunătățire semnificativă a condițiilor de muncă din companie, standardele existente în prezent fiind comparabile cu oricare altă companie de top din domeniu.

Adoptat astăzi 05.05.2023, în ședința, Consiliului de Administrație al SC Compania Regională de Apa Bacău SA.

Consiliul de Administrație

Președinte,

Turcu Ovidiu Leonard